aikkien maiden proletaarit, ittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestämi nen on tärkein tehtävämme

. 24 — 1930 — Federated Pressin jäsen — Keskiviikkona, tammik. 29 p:nä—Wed., Jan. 29 — Member The Federated Press — XIV Vuosik. — Vol. XIV

KTAATTORI KUKISTUNUT; DIKTATUURI TULEE JATKMAAN

panjan diktaattori Rivera kukistunut, mutta sama komento tulee jatkumaan

ADRID, Espanja, tammik. 28. — njan diktaattori kenraali Pro- de Rivera joutui eroamaan tä- , kun hänen kannattajansa ja ansa käänsivät selkänsä hä-

nraali Rivera sotilasvirkailijain tamana pani kaappauksen toi- v. 1923. Hänen hallituskauten- n ollut alituista levottomuutta. noita, vallankumouksellisia sa- toja ja liikehtimisiä on tiheään htunut.

rsinkin viime aikoina on tlanne yt entistä kriittillisemmäksi. pä Rivera tuli vakuutetuksi että me ei voi tällaisena kauempaa a ja niin hän viime sunnun- itlapäivällä kirjotti vapisevin nootin, osotettu 17 armeijan ntajalle, missä hän tiedustelee onko armeija enään hänen llaan.

ten sunnuntaina on ollut Ri- lla ja ylhäisillä sotilashenkilöillä erensseja. Tänään oli sotavi- ssa kokous, missä oli läsnä so- nisteri kenraali Julio Crespo rikaartin komentaja Jose San jo, Katalonian komentaja ken- Emilio Barrera sekä Rivera. käli tiedetään kenraali Barrera yrmistäviä tietoja sotaväen mie- sta Riveraa kohtaan.

ra valittaa tehneensä virheen

nisteristö myös kokoontui. Ri- näki että hänen täytyy nyt tai ellei hän sitä tee, niin t potkaistaan väkivaltaisesti uaan tästä vakuutetuksi hän kuninkaan luo jättämään ero- muksensa, mihinkä kuningas ui. Olessaan kuninkaan luona ra haikeasti valittaen sanoi, että teki siinä virheen että hän lä- 17 armeijan komentajalle tie- lun että nauttiiko hän armei- luottamusta tai ei.

veran lisäksi koko ministeristö i eroamaan.

ninkaan luullaan pyytävän ken- Demasso Berenguerin muodos- aan ministeristön, ja jos hän äytyy toimesta, niin siinä ta- sessa kääntyvän kreivi Guadal- en puoleen. Kreivi Guadahhorce ivilihenkilö.

Diktatuuri tulee jatkumaan ..

ikkapa Riveran komento onkin unut, niin diktatuuri tulee jat- aan. Kun Espanjassa vallanku- ksellinen työväenliike ei kykenc porvaristoa pelottamaan siinä rin kuin esim. Italiassa, missä

Laivan mukana 10 hukkunut

VIGO, Espanja, tammik. 27. — Kalastajalaiva Maria Del Carmen upposi rannikolla tänään, joiloin 10 laivamiestä hukkui. Vieläkään ei olt saatu tietoa 22 kalastaja-laivasta.

Siirtolaisrajotus työttömyyden vähentämiseksi

WINNIPEG, Man., tammik. 28. — Superiorin järven ja Tyynen meren väliseltä alueelta on saapunut edustajia täällä huomenna alkavaan länsi-maakuntien työttömyyskonferenssiin. Pääministeri John Bracken vaati Manitoban lainlaatijakunnan kokouksessa edelleenkin, että Dominion hallituksen on ryhdyttävä käsittelemään työttömyyskysymystä, avustamalla yhdellä kolmannella osalla kustannuksista.

Viime keskiviikkona on pääministeri MacKenzie King lausunut ammattiliittojen neuvoston edustajille että liittohallitus ryhtyy käsittelemään asiaa, jos kaikki maakunnat yhteisesti myöntävt oleväansa kykenemättömiä työttömyystilanteen selvitelyyn.

Pääministeri Bracken on sitä mieltä, että maahantulevien siirtolaisten paljous aiheuttaa osaltaan työttömyyden laajenemisen. Ja koska siirtolaisuuskysymys on liittohallinnon huollon jo johdon alaisena, niin tämän tulee myöskin avustaa näitä työttömiä.

Konservatiivien edustaja ilmoitti konservatiivipuolueen siirtolaisuus politiikan olevan sen, että siirtolaisuus lakkautetaan kunnes maassa oleville työttömille saadaan hankittua työtä.

työläiset v. 1920 valtasivat yli 2,000 tehdasta, niin se mahdollisuus on että diktatuurin ulkonaisia muotoja toistaiseksi höllennetään. Työväestön ei saa koskaan unhottaa sitä että vallankumouksellisessa tilanteessa porvaristo aina turvautuu diktatuuriin ja terrorilinkin. Rauhallisempana aikana diktatuuri on peitetympää.

Vancouverin poliisi jälleen "kunnostautuu"

TYÖTTÖMIÄ SAKOTETAAN JA KUULUSTELLAAN

VANCOUVER, tammik. 28. — Noin neljä sataa työtöntä kokoontui tänään Powell kadulla, kuulemaan kommunistipuhujaa, joka kehotti työläisiä järjestymään ja taistelemaan m.m. poliisiraakuuttakin vastaan. Kuusi ratsupoliisia, 120 jalkapoliisia ja salapoliiseja hyökkäsi hajottamaan kokousta, missä onnistuivatkin.

David Lyall-niminen työläinen tuomittiin $25 sakkoon muka poliisin vastustamisesta, kun poliisi hyökkäsi työttömien kulkuetta hajottamaan. Lukuisia vangituita tullaan kuulustelemaan perjantaina. Heitä syytttään luvattomasta kokoontumisesta ja poliisin kimppuun hyökkäämisestä. Heille on asetettu $1,500 takaus.

Neuvostoliitossa ylitetään suunnitelmia

MOSKOVA ,tammik. 27. — Työ ja puolustusneuvosto on hyväksynyt kontrollinumerot vuodelle 1929—30 ja selostaa niiden olevan sopusuhtaisten edellisen vuoden nopean edistymisen kanssa. Tämän kuluvan talousvuoden kaksi ensimäistä kuukautta, loka- ja marraskuu ylittivät joissakin tapauksissa määrätyt numerot. Paras edistyminen tapahtui maanviljelyksen yhteiskunnallistuttamisessa, viljan hankkimistaistelussa ja rahallisissa toimissa Vaikkakin joillakin teollisuusaloilla mentiin huomattavasti eteenpäin niin metalliteollisuuden ja polttoainevarastojen numerot eivät saavuttaneet määrättyjä numeroita.

Mutta kaikesta huolimatta teollisuuden yleistilanne on osoittanut että nämä numerot voidaan ei ainoastaan saavuttaa, vaan vieläpä ylittääkin. Se että teollisuudessa ei saavutettu määrättyjä numeroita, on johtunut siitä, että teollisuushallinto ei ottanut kylliksi huomioon numeroiden asettamia vaatimuksia, ja ammattiunioit eivät olleet ottaneet riittävästi osaa työhön.

Kommunismin pelko yhdistää porvarit

BERLIINI, tammik. 27. — Keskus ja demokraattinen lehdistö on yhdistynyt toitottamaan Kommunistipuolueen laittomuutta, näiden joukossa Vossische Zietung ja Berliner Tageblatt. Hamburgin sosialistinen poliisipäällikkö on kieltänyt mielenosoitukset, tarkoituksella täten estää toukokuun ensimäiseksi päiväksi suunnitellun työttömien nälkä-marssin toimeenpanemisen Hampurissa Kommunistipuolueen lehden, Rote Fahnen vastaava toimittaja on vangittu. Syytä ei ole vielä ilmoitettu.

Bolivia ja Paraguay jatkavat riitaansa

GENEVE, tammik. 27. — Bolivian hallitus on lähettänyt vastauksensa Paraguayn hallituksen tekemään syytökseen, että Bolivian hallitus on syyllinen näitten maitten väliseen selkkaukseen. Bolivia jyrkästi kieltää syytökset ja sanoo, että se ei koskaan ole häirinnyt Amerikan maitten rauhaa. Bolivian vastaus ei tyydytä Kansainliiton virkailijoita ja he voineval vaatia Bolivialta uutta selitystä asiassa. Bolivian vastaus on liian ylimalkainen ja välttelevä. Kansainliitto mahdollisesti vaatii Boliviaa vastaamaan määriteltyihin syytöksiin.

SIIRTOLAISIA VÄITETÄÄN TUOTETUN LAITTOMASTI

Toronto, tammik. 28. — Toronton ammattiliittojen piirineuvoston kokouksessa, helmik. 6 päivä tullaan keskusteleman tuottaako Navy League Canadaan tottuneita ammattilaisia, niinkuin on syytetty. Jos yhdistys tekee täten, niin se rikkoo nykyistä siirtolaisuuslakia, selittää Sam McMaster. Navy Leaguen presidentti on väittänyt vääräksi tällaiset syytökset, että se olisi tuottanut perheitä Canadaan, mutta se on ottanut vastaan sellaisia ammattilaisia, joiden matkat on kustantanut joko Benevolent Trust tai Overseas Settlement yhdistykset.

Ankara myrsky on raivonnut Europassa

PARIISI, tammik. 29. — Pitkin Marokkon rannikkoa raivosi eilen ankara hirmumyrsky, mikä jatkui aina Espanjan rannikolle asti. Marokkon rannikolla tuhoutui kolme rannikkolaivaa ja Espanjan rannikolla ainakin toiset kolme sekä noin 12 kalastaja-alusta tiedetään tuhoutuneen. Fezissä ja Sefroussa, Marokkon rannikolla, satoi luntakin. Nizzassa, Ranskassa, ankara vesisade kaatoi useita huviloita, jotka tyhjennettiin juuri vähää ennen.

Europan tulliliitto Yhdysvaltoja vastaan

Yhdysvaltain autot pitäisi korkeilla tulleilla sukea Europan markkinoilta

BERLIINI, tammik. 29. — Amerikkalaiset autotehtailijat ovat vaarassa menettää tähän maahan sijoittamansa monet miljoonat dollarit, ja amerikkalaisten täällä olevat edustajat ovat muodostaneet komitean taistelemaan tätä Saksan hallituksen "uhkaavan rikollista menettelyä" vastaan.

Saksalla on erikoissopimukset Ranskan, Italian ja Belgian kanssa joiden mukaan automobiilien tulli on $18:ia 220:sta punnasta. Yhdysvallat hyötyvät erikoisesti tästä alhaisesta tullitariffista.

Saksalaiset automobiiliyhtiöt ovat surkuteltavan ahtaassa rahallisessa pulassa, sillä yksikään näistä yhtiöistä ei pysty saamaan kylliksi liikevoittoa, vaikka viime vuonna myytiin 14,000 ulkomaalaista autoa, joista 9,000 oli ameriikkalaista.

Nämä saksalaiset yhtiöt ovat kääntyneet hallituksen puoleen selostaen olevansa romahtamaisillaan sillä yhtit ovat itseaslassa jo pankkilikkeiden haljussa, suurista veloista, ja verotkin ovat maksamatta. Ja Saksan hallitus on kallistanut korvansa näille vaatimuksille ja ryhtynyt valmistamaan yleistä Europaa käsittävää sopimusta, jonka kautta estettäisiin amerikkalaisten autojen myyntiä Europan matsa. Saksa suunnittelee tullin kohottamista, ja Italia ja Belgia ovat jo suostuneet tähän, mutta Ranska on vielä itsepäisesti taipumaton uusiin sopimusten tekoihin. Mutta saksalaiset uskovat Ranskankin taipuvan. Uuden suunnitelman mukaan kohoaisi automobiilien tulli $70:iin 220 puntaa kohden.

Murhatun työläisen valtavat hautajaiset

Steve Katovisin hautajaistilaisuudessa New Yorkissa ollut tuhansia

NEW YORK, tammik. 28. — Tänään haudattiin Steve Katovis, jonka poliisi ampui t.k. 16 p. Tilaisuus muodostui suurimmaksi kommunistiseksi mielenosotukseksi mitä on New Yorkissa toimeenpantu moneen kuukauteen. Ratsupoliisi kulki ruumissaattuen edessä. Soittokunta soitteli Kansainvälistä ja muita kumouksellisia kappaleita. Saattue ei marssinut Broadwaytä Times torille.

Tuhansia työläisiä marssi ruumissaatuessa ja kymmeniä tuhansia oli kerääntynyt katukäytäville katsomaan kulkuetta.

Itävallassa riitelevät fascisti-m.-liittolaiset

VIENI, Itävalta, tammik. — Maalaisliiton toimeenpaneva komitea, on hyväksynyt päätöslauselman, joka on saattanut Heimwehrin ja maalaisliiton johtajat vastakkain. Maalaisliiton johto selostaa päätöslauselmassaan liiton edelleenkin kannattavan Heimwehriä, mutta monet sen johtajista ovat laajentaneet Heimwehrin alkuperäisiä suunnitelmia niin pitkälle, että maalaisliiton johto ei katso voivansa hyväksyä niitä menetelmiä, luottaen nykyisen valtion koossapitämisen ja vahvistamisen olevan parhaimman tien lain ja oikeuden säilyttämiseksi ja tämä on ollut Heimwehrinkin alkuperäinen tarkoitus.

Fascistisen Heimwehrin toimeenpaneva komitea on julaissut terävän vastauksen tähän maalaisliiton johdon päätöslauselmaan. Vastauksessa väitetään, että maalaisliittö on joko ollut täydelleen tietämätön nykyisestä tilanteesta taikka sitten se on toiminut harkitulla ilkeämielisyydellä. Edelleen vastauksessa syytetään maalaisliittoa siitä, että se on yrittänyt päästä Heimwehrin johtoon, mutta että tämä ei salli itseään maalaisliiton johtaa.

Lentotapaturmissa taas on seitsemän henkilöä kuollut

KANSAS CITY, tammik. 28 p. — Myöhään eilen täällä vilsi henkilöä sai surmansa kun Central Air Lines Co. yksitaso lentokone, matkalla Wichitasta tänne, syöksyi maahan ja syttyi palamaan. Lentokone oli juuri saapumassa kentälle ja lensi alhaalla, kun se äkkiä syöksyi maahan keula edellä.

Rochesterista, N. Y., ilmoitetaan että siellä on kaksi lentäjää kuollut kun kaksitaso lentokone syöksyi maahan Brazee lentokentällä. Lentokoneen siiven sanotaan irtaantuneen ja aiheuttaneen koneen maahan syöksemisen.

Postilentokone kadoksissa

Pariisi, tammik. 28 p. — Postilentone, mikä säännöllisesti on välittänyt Etelä-Amerikan postia ja mikä lähti viime lauantaina Casablancasta, Marokkosta, on edelleen kadoksissa, ja pidetään lentokoneen lentäjineen tuhoutuneen. Lentokoneessa oli ohjaaja, radion hoitaja ja 11 säkkiä Etelä-Amerikan postia Europaan.

Filippiinit vaativat täyttä itsenäisyyttä

WASHINGTON, D. C., tammik. 26. — Manuel Roxas puhui täällä Filippiinien lähetystön puolesta senaatin saari- ja territoorlasioiden huoltokomitealle Filippiinien saarille täydellisen itsenäisyyden myöntämisen puolesta. Hän oli perustellut puheensa Kingin lakiehdotuksen pohjalle. Tämän mukaan vaaditaan saarille täydellistä vapautusta amerikkalaisen kontrollivallan alaisuudesta.

Roxasilta kysyttiin, että tyytyisikö hän Binghamin ehdotukseen, jonka mukaan yhteinen komissiooni menisi ensi syyskuussa saarelle tutkimaan tilannetta, jolion Roxas vastasi filippiinläisten vaativan yksimielisesti täydellistä vapautusta.

Raha-asian järjestelystä keskusteltaessa myönsi edustaja, että jos Yhdysvallat asettavat filippiiniläiset tuotteet heti itsenäisyyden voimaanastuttua tullitariffin alaisiksi, niin se saattaa synnyttää joitain vaikeuksia. Hän suositteli määrättyä aikaa, minkä kuluessa saaret voisivat järjestää talouttaan ja teollisuuttaan muuttuneen tilanteen aiheuttamien muutoksien mukaan.

Seitsemän henkilöä palanut kuoliaaksi

FREDERICK, Colo., tammik. 28. — Slopeline mainin luona olevan kaksihuoneisen rakennuksen palaessa paloi kuoliaaksi seitsemän ihmistä. Mrs. Paul Martinez ja hänen viisi lastaan, joiden iät vaihtelivat 13 kuukaudesta 15 vuoteen, sekä Newlon-niminen mainari. Newlon huomasi tulipalon ja meni mökkiin ikkunan kautta ja paloi kuoliaaksi yrittäessään sammuttaa valkeata.

Komintern tuomitsee Kilbomin puolueen

MOSKOVA, — Kommunistisen Internationalen puhemiehistö on antanut lausunnon, missä sanotaan että Kilbomin, Samuelsonin ja toisten opportunistien muodostama puolue ei kuulu Kominterniin, vaan että Ruotsissa kuuluu Kominterniin puolue, millä ei ole mitään tekemistä Kilbomin y.m. johtaman puolueen kanssa. Kominternin sihteeristön lausunnossa sanotaan, että Kilbomin tarkotuksena on pettää työväestöä ilmottamalla että he tulevat vetoamaan Kominternin seuraavaan maailman kongressiin.

Syksyllä pitivät edustajakokoukslaan molemmat puolueet. Kominterniin kuuluvalla puolueella on nyt oma päivälehti. Kominternin kuuluvan puolueen taholta on ilmotettu että siihen ennen joulua kuului 7,498 jäsentä ja toiseen puolueeseen 5,891 ja että entisestä puolueesta on vielä jäljellä 5,420 jäsentä, jotka eivät ole päättäneet kumpaanko puolueeseen he tulevat liittymään. Reformistien puolueen taholta väitetään, että heidän puolueeseensa kuuluisi lähes 10 tuhatta ja Kominterniin kuuluvaan puolueeseen kuuluu noin 4,000. Ennen Ruotsin puolueessa oli noin 18,000 jäsentä.

LONDON, Ont., tammik. 28. — C. P. R. Toronto-Detroit pikajuna lähellä tätä paikkaa ajoi takaapäin tavarajunan päälle. Rikossa loukkaantui pikajunan koneen miehistö. Lähempiä tietoja tapahtumasta puuttuu.

Uniobyrokraattien huijauksen romahdus

Leveästi alettu pankkihomma päättynyt häpeällisesti

CLEVELAND, Ohio, tammik. 27 — The Brotherhood of Locomotive Engineers on lopullisesti päässyt irti suurta häväistystä herättäneestä "Brotherhood" pankistaan. Ja se pääsi siitä sillä yksinkertaisella keinolla, että antoi koko hoidon kapitalistien käsiin. Tällä tavoin sanottiin hyvästi järjestön jäsenien $30,000,000:lle, joka oli varastettu talkka muuten tuhlattu, kuten viimeisessä konventsioonissa selveni. Uusis miljoonia oli kerätty jäseniltä $10 verotuksina, muka "pankin säilytämiseksi".

Clevelandin pankkiirit muodostivat uuden pankin "The Citizens Bank and Trust Co. of Cleveland" käsittelemään "vainajaa" koskevia asioita. Uuden pankin pääoma on vain $3,000,000.

Warren Stone ollessaan union johdossa, perusti pankin union rahoilla v. 1920. Pankki avusti rikkurikaivantoja ja kulutti miljoonia Floridan maihin. Eräs kiinteimistö firma nosti hiljattain uniota vastaan $900,000 korvausvaatimuksen, ja tätä juttua ajoi republikaanipuolueen kansallinen presidentti Huston, jonka kanssa union byrokraattiset johtajat olivat olleet yhteistoiminnassa

Aikoinaan uniobyrokraatit rehkivät, että pankkihommalla sitä työväestö nousee pois työväenluokasta Huijauksen tuolla tavalla päättyminen luulisi avaavan vanhoillistenkin unionistien silmät.

Kommunismi "turmellut" Ranskan sotaväen

Kommunisteja löytynyt 40 rykmentissä; viisi sotilasta vangittukin

PARIISI, tammik. 28. — Ranskan salapoliisilaitos eilen ilmotti, että tutkimuksissa on käynyt ilmi että 40 rykmentissä on kommunistisia soluja ja harjotetaan kommunistista propagandaa. Kommunistista agitatsionia ilmotetaan voimakkaimmin tehtävän Ranskan rajoilla olevisse rykmenteissä. Vaikkapa salapoliisilaitoksen taholta yritetään rauhottaakin asian suhteen, niin kiihkokansalliset lehdet, kuten Le Liberte, sanovat tilannetta uhkaavaksi

Viranomaiset ovat vanginneet viisi nuorta pariisilaista sotilasta, jotka palvelivat kahdennessatoista tykistörykmentissä Haguenanissa, syytettynä kommunistisen kirjallisuuden ja kommunismin levittämisestä ja sotilasten kiihottamisesta kapinaan Tämä antoi aihetta perusteellisempaan tutkimukseen kommunistisen liikkeen levenemisestä sotaväessä.

Nancyssa on vangittu kommunistinen yleinen notario syytettynä kommunismin levittämisestä armeijassa. Hänen hallustaan ilmotetaan löytyneen kumouksellista kirjallisuutta ja painetuita lehtisiä joissa kehotettiin sotilaita kapinaan. Edelleen hänen hallustaan löydettiin toimintasuunnitelma mainarien lakkoon Briery alueella, mikä lakko hiljattain loppui.

Painotyöläisten unioita yhtynyt

TORONTO, tammik. 28. — James Simpson ilmoitti eilen iltaisessa puheessaan Labor Luceumissa, että 12 vuoden vanha taistelu kahden painotyöläisten unlon välillä on nyt lopullisesti päättynyt. 18 vuotta takaperin erosivat painotyöläiset jakautuen kahteen unioon, National ja International unioihin. Nyt on National unio, jossa on 250 jäsentä päättynyt lopettaa toimintansa ja liittyä International unioon.

Siirtolaisista otettava "käpälän kuvia"

Tällainen homma on virellä porvaripiireissä

TORONTO, tammik. 28. — Toronton poliisipäällikkö Guthrie luennoi eilen illalla erään porvarinaisten yhdistyksen kokouksessa sormenjälkimerkin ottamisen hyvistä puolista Hän selitti itse olevansa yksi jäsen siinä komiteassa, joka tulee esittämään parlamentille, että Canadaan tulevista siirtolaisista otettaisiin sormenjälki, ennenkuin heidät lasketaisiin maihin. Hänen mielestään myöskin Canadan "tulisi olla varovainen uusien tulokkaiden suhteen, keitä se tulee ottamaan vastaan."

TORONTON PUKUPAROONIT ALKAVAT PERÄÄNTYMÄÄN

Lakko on täydellinen ja järjestymättömät liittyvät unioon

TORONTO, tammik. 28. — Putkutyöläisten lakko alkoi tänään kello 10 aamulla, jolloin 1,800 union jäsentä lähti pois työpaikoistaan ja marsisvat järjestetyssä kulkueessa Labor Lyceumiin, Union virkailijat ovat ilmoittaneet, että näiden lisäksi on vielä n. 200—300 ei-jäsentä jättänyt jäsenhakemuksen yhtyäkseen lakkorintamaan, taistelemaan parempien palkkaehtojen ja työolojen puolesta. Lakkolaisten rekisteeraus ei ole vielä loppuun suoritettu, mutta virkailijoiden selostuksen mukaan on 95 pros. työläisistä jättänyt työpaikkansa ja kävellyt kadulle. Tänään ilmoitetaan lakossa olevan yli 2,000 pukutyöläistä. Useammassa työpaikassa jättivät työläiset työmaan sataprosenttisesti.

Union virkailija Abe Kizner on ilmoittanut, että jo kello 11 eli yksi tunti lakon alkamisen jälkeen tekivät useat työnantajat yrityksiä päästä sovintoon työläisten kanssa.

Kahdesta työpaikasta eivät työläiset lähteneet pois määrätyllä tunnilla, mutta hekin saapuivat puole npäivän aikaan Standard teatterilin, minne lakkolaisten täytyi siirtyä Labor Lyceumin pienuuedn vuoksi. Lakkovahdinta aloitetaan huomen aamulla.

Kolme kuollut räjähdyksessä

SCRANTON, Pa., tammik. 28. — Kolme henkilöä, joista kaksi oli naista, sai surmansa tänä aamuna räjähdyksessä ja tulipalossa. Kuolleiden nimet ovat: Miss Elal Clark, Mr. ja Mrs. Owen Mangan, molemmat jo vanhempia ihmisiä.

Pittsburghin lakossa tapahtuu taisteluita

PITTSBURGH, PA., tammik. 28 p. — Taxiajurien lakossa, mikä on jo kestänyt 17 päivää, tapahtuu jatkuvasti pienempiä törmäyksiä. Kun isännitsö eilen yritti liikettä runnata rikkurivoimalla, niin lakkolaisten sympatiseeraajat kivittivät taxiautoja ja kaksi matkustajaa ilmotetaan loukkaantuneen Hurttien suojelemana 82 taxiautoa oli liikkeellä rikkurien ajamana.

Lakossa on 1,200 taxlajuria, vaatien unionsa tunnustamista ja korkeampaa komissionia.

Kaksi työläistä saanut surmansa

WINNIPEG, Man., tammik. 28. — Viime viikon lopulla sai Manitobassa kaksi työläistä surmansa jouluen tonnittain vyöryvän sannan ja kivisoran alle. Carl Frees, Winnipegistä, sai surmansa jääden vierivän sannan alle hoitaessaan tulta joka oli sytytetty tunneliin, sulattamaan hiekkaröykkiötä. Frees meni tunnelin ja jäi sielä hiekan alle. Tämä tapahtui Winnipegin kaupungin ulkopuolella lasiyhtiön työmaalla.

W. Katzmann, Winnipegistä, sai surmansa Popular Pointissa, kun vyöryvä hiekka hautasi hänet sorakuoppaan, missä hän teki työtä.

Haagin oikeuden paikkaus hyväksytty

Englannin parlamentti on hyväksynyt lisäpykälän kansainvälisen oikeuden sääntöihin

LONTOO, tammik. 28. — Parlamentti eilen illalla 278 äänellä 193 ääntä vastaan hyväksyi n.s. vapaehtoisen pykälän kansainvälisen oikeuden sääntöihin. Pykälässä määrätään pakollisesta ratkaisusta mahdollisissa oikeudessa oikeutetuksi tunnustetuissa riita-asioissa. Englanti ja kaikki Dominionit lukuunottamatta Irlantia ovat sen hyväksyneet. Kapkaupungista ilmotetaan että Etelä-Afrikan parlamentti on myös k.o. pykälän hyväksynyt.

Parlamentissa eilen hallitus ilmotti, että se on luopunut kahden uuden 10,000 tonnin risteilijän rakentamisesta.

AIVASTOKOKOUS VEHKEILEE VAIN KULISSIEN TAKANA

nferenssi ei ole viikossa saanut mitään aikaan

ONTOO, tammik. 28. — Viiden an keskinen laivastokonferenssi jo viikon ollut koolla, mutta se ole mitään positiivista tulosta ut aikaan. Salaisia, kulissien isia neuvotteluja kyllä on ollut niissä tietenkin on vehkeilty ta asiain laadun vuoksi niistä lmoteta "kansalle".

i maitten edustajienkin jo il- etaan olevan huolestuneina siihden, että mitä se "kansa" teleekaan, kun kokousta hommaa lupailtiin yhtä ja toista hyvää kumminkaan mitään ole saatu an.

tuutamissa istunnoissa on käsitelaivan pieniä, teknillisiä kysyiä. Tä oli eräs sellainen ijuttu, missä Italian edustajisto voittaneensa. Kysymyksessä oli mikä puoli asiassa otetaan huossa kokouksessa näpertelyn alai. Italia vaati että käsitellään menna tonnimäärää, samansuutesti kuin käsiteltiin Washingtokonferenssissa, kun taas Ranska i että käsiteltäisiin rajotusta teperusteelta, tarpeiden ja turvuuden mukaisesti. Vielä ei ole naa mistä "vinkkelistä" konfesi tulee asiaa huomenna pyölemään. mutta siitä huolimatta an edustajisto uskoi asiassa aneensa kun se sai kannatusta. panin taholta on työjärjestyksendotettu otettavaksi keskustekauppalaivojen käytöstä sotatarksiin. Tarkotuksena on rajoitkauppalaivojen käyttöä lentokonekuljettajina ja kauppalaivoaseistamista. Japanilla on vähän ppalaivoja ja luullaan että tästä ä se kannattaa kieltoa tai rasta kauppalaivojen käytöstä soa.

Canadan rautateiden tapaturmatilastoa

OTTAWA, tammik. 28. — Rautatiehallinnon julkaiseman raportin mukaan tapahtui viime vuoden marraskuussa rautatiellä 158 tapaturmaa. Näissä sai 18 ihmistä surmansa ja 148 loukkaantui. Rautatieylikäytävillä tapahtui 44 tapaturmaa, joissa 14 sai surmansa ja 63 loukkaantui. — Ylikäytävien tapaturmissa oli Ontarion listalla ensimäisenä, 24 tapaturmaa, ja Qoebec oli viidentenä viidellä tapaturmalla. Kuusi onnettomuuksista sattui suojatuilla ylikäytävillä

Thomas lupailee paljon hyvää

LONTOO, Eng., tammik. 22 — Mr. Thomasia pommitettiin tänään alahuoneessa 23 työttömyystilanteen aiheuttamalla kysymyksellä ja suurin osa Thomasin vastauksista käsitteli hänen vimeskyksistä Canadan matkaansa. Lisääntyvästä kaupasta Canadan ja Suur-Britannian väliljä hän toivoi pelastukesn aukeavan. Thomas selitti Canadan haluavan kovaahiltä suuremmassa määrin kuin mitä Britanniasta voidaan vielä lähettää tällä hetkellä. Parhaillaan on järjestely käynnissä koskien pehmeän hiilen lähettämistä, ja Canadan viljarenkaan edustajat saapuvat huomenna keskustelemaan viljan lähetyksen järjestelyä jolla työministeri seoltsi olevan suuren merkityksen kosien brittiläisten lähetysten suuruutta.

INTIAN ITSENÄISYYDEN PÄIVÄN VIETTO RAUHALLINEN

Intian kansa rauhallisuudellaan on osottanut kypsyytensä

BOMBAY, tammik. 28. — Yli Intian saapuneista tiedoista käy ilmi, että itsenäisyyden päivän vietto viime sunnuntaina tapahtui odottamattoman rauhallisesti. Poliisi ja viranomaiset peittelemättä sanovat, että he huulivat että päivän vieton yhteydessä tulee tapahtumaan paljon enemmän törmäyksiä kuin mitä todellisuudessa tapahtui.

Juuri se seikka että mielenosotuksen viettoon osallistui kymmeniä miljoonia ihmisiä on pätevä todistus Intian kansan poliittisesta kypsyydestä, sanottakoonpa mitä tahansa kansalliskongressin hyväksymästä taktiikasta itsenäisyyden saamiseen nähden. Kansalliskongressi määräsi että päivä on vietettävä rauhallisesti ja se tapahtui. Vaikkapa itsenäisyyspäivän vietto olikin rauhallinen niin silti se ei vähennä sen kumouksellista merkitystä, vaan monessa suhteessa lisää sitä.

Hindujen ja muhamettiläisten välillä vallitsevan katkeran uskontotaistelun takia muhamettiläiset eivät osallistuneet itsenäisyyspäivän viettoon.

Intian suurimmissa kaupungeissa kymmenet tuhannet intialaiset osallistuivat päivän viettoon. Chowpathy Sand'issa arvioitiin 100,000 osallistuneen päivän viettoon. Puheiden lisäksi luettiin julistus, mikä hyväksyttiin suuren innostuksen vallitessa. Myös jaettiin paljon lentolehtisiä.

Monissa paikoin ensi kerta nostettiin kansallinen lippu yleisten rakennusten lipputankoihin.

Calkuttasta ilmotetaan, että siellä io viime lauantaina vangittiin 13 intialaista, useimmat heistä ollen oppilaita. Poliisi sai anastetuksi luvatonta kirjallisuutta.

Lontoosta lähetetyssä tiedossa sanotaan, että Englannin kalkenväriset porvarilehdet ovat hyväksyneet Intian varakuninkaan lord Irwingin varotuspuheen vilme lauantaina lakineuvoston istunnossa.

Saksassa tapahtunut lukuisia törmäyksiä

BERLIINI, tammik. 27. — Useissa paikoissa Berliinin lähettyvillä ja muuallakin Saksassa tapahtui viime sunnuntain aikana törmäyksiä poliisin ja kommunistien välillä. Poliisi vangitsi yhdeksän kommunistia Kopenichin ulkopuolella. Poliisi väittää, että useita kymmeniä kommunisteja oli asettunut tien varrelle kivittämään erästä loisilla lastattua autoa, huutaen: "Alas porvaristo!"

Koiria opetetaan tauteja tuntemaan

WIENI, Itävalta, tammik. 29. — Prof. Hohenegg, kuuluisa wieniläinen lääketieteen tuntija on ilmoittanut, että lähitulevaisuudessa tullaan koirien avulla tutkimaan taudin laatua, jos nimittäin nykyiset kokeilut osottautuvat tuloksia tuottaviksi.

Tohtori selittää, että useat eri taudit erittävät ihmisruumiista erikoisen hajun ja kun koiran hajuaisti on paljon kehittyneempi kuin ihmisen, niin siksi on ruvettu kokeilemaan koirilla. Useita koiria on parhaillaan opttuksen alaisina. Yksi opetetaan tuntemaan esim. lavantaudin haju. Koiran tulee olla hiljaa, jos lähettyvillä on esim. tuberkuloosia poteva sairas, mutta jos haju osottaa lavantautia, tulee sen haukkua. — Hohenegg selostaa muuten tämän kokeilun vaativan erikoista tarkkuutta, sillä se on aivan poikkeava nykyisistä taudintutkimusmenetelmistä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön aatteellinen viikkosanomalehti, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Entered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Julkaisija J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
Kanadassa ja Yhdysvalloissa: 1 vk. $6.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Speneen sekä muu ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Ilmoitusteollmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ko. palstatunna. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerollmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksa kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Hakuusa tiedot ja osotelmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotettajien ja ilmotuksenvaraajien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkoenottajaa persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Tehokkaan osuustoiminnallisen valistustyön tarpeellisuus

Viime sunnuntaina pidetyssä Sudburyn ja sen ympäristön työläisten ja pienfarmarien osuustoimintaliikkeen, Co-optasin, vuosikokouksessa muiden tärkeiden asiain ohessa oli esillä kysymys osuustoiminnallisesta valistustyöstä. Tälle kysymykselle ei tosin voitu varata paljon aikaa, mutta asiasta tehty päätös varaa mahdollisuuden tärkeille valistuksellisille alotteille, jotka voivat paljon vaikuttaa työväen osuustoimintaliikkeen aseman lujittamiseksi.

Tähän saakka ei oikeastaan ole kiinnitetty erikoista huomiota osuustoiminnan valistukselliseen puoleen. Tämä on jätetty etupäässä ulkopuolisten, osuustoiminnalle sympatisten järjestöjen, kuten suomalaisen järjestön ja puolueen asiaksi. Työväen osuustoiminnan tunnetuksi tekeminen on rajoittunut joidenkin iltamatilaisuuksien järjestämiseen sekä valistuksellisiin tarkoituksiin tehtyihin lahjoituksiin.

Nyt kuitenkin on tehty alote laajasuuntaisemmalle toiminnalle. Paikallisia olosuhteita silmälläpitäen kiinnitettiin huomiota siihen, miten tärkeätä on päästä kansallisrajoituksista ja saada muutkin kansallisuudet kiintymään osuustoimintaan. Esim. työväen osuusliike Pohjois-Ontariossa on alusta saakka saatu järjestetyksi jonkinlaiselle kansainväliselle pohjalle, sillä sen jäsenistö on koottu useammista eri kansallisuuksista, joskin suomalaiset ja ukrainalaiset muodostavat valtavimman osuuskauppaa tukevan aineksen. Tällaisen ei-kansallisen leiman antaminen liikkeellemme antaa parhaimman takuun jatkuvalle kasvulle. Päinvastaisessa tapauksessa liike karsinoituu yhden kansallisuuden rajoittamaksi ryhmäliikkeeksi.

Liikkeen laajentaminen kaikkiin kansalliusuksiin on siis yksi valistustoimintamme tehtävä. Tämä voidaan saavuttaa vain saamalla eri kansallisuuksiin kuuluvat kuluttajat vakuutetuksi osuustoiminnan merkityksestä ja liikkeemme hyödyllisyydestä, ollen samalla välttämättömänä edellytyksenä kunnollisen tasapuolisen palveluksen antaminen kaikille kansallisuuksille. Sudburyssa on esim. slaavilaisten ja ukrainalaisten työläiskuluttajien valloittaminen liikkeemme kannattajiksi nykyhetken tärkeimpiä tehtäviä.

Kuten sanottu, ei näihin asioihin kiinnitetty kokouksessa muuta kuin ohimenevää huomiota. Toivottavasti osuusliikkeen johtokunta ryhtyy tarmolla ajamaan tätä asiaa.

Mutta myöskin suomalaisten keskuudessa suoritettavaan valistustyöhön nähden esitettiin uusia ajatuksia, jotka toteutettuna tulisivat paljon vaikuttamaan suomalaisen työväestön ja pikkufarmarien mobilisoimiseksi oman luokkansa osuustoiminnan ympärille. Kysymys koski osuustoiminta-osaston perustamista "Vapauteen". Vaikka tarkempaa suunnitelmaa ei vielä ole laadittu, näyttäisi ehdotuksen perusteella ajatellaan, että eri osuusliikkeet ryhtyisivät yhteistoimintaan väkituisen, määrä-ajoin julkaistavan osuustoiminta-osaston perustamiseksi lehtemme yhteyteen.

Tarkoitusta vastaavan osuustoimintaosaston perustaminen tietenkin edellyttää kiinteätä, kirjoitusten ja kirjevaihtotoiminnan muodossa tapahtuvaa avustusta, sillä yleisluontoisen osuustoiminta-ainehiston ohessa tulisi päähuomio kiinnittää juuri omiin kotoisiin osuusliikkeisiimme, niiden asioihin, tehtäviin ja pyrkimyksiin. Uskomme että tämä hanke saa kannatusta ei ainoastaan Sudburyssa, mutta myös kautta Ontarion. Osuusliikkeemme voivat olla vakuutettuja siitä, että "Vapauden" toimitus tulee parhaan kykynsä mukaan tukemaan osuusliikkeitämme. Alotetta siis lämpimästi kannatetaan ja toivomme vain, että sitä lähdetään molemminpuolisella yhteistoiminnalla toteuttamaan.

Varakkaan talonpoikaisluokan tuhoaminen Neuvostoliitossa

Loisluokan lehdistö on levittänyt valitushuutoja Neuvostoliiton rikkaan kulakkiaineksen puolesta. "New York Timesin" Moskovan kirjeenvaihtaja Walter Duranty kirjoittaa Neuvostoliiton uudesta jyrkästä politiikasta, jonka tarkoituksena on hävittää ei ainoastaan varakkaan talonpoikaiston luokkana, mutta myöskin kaupunkien pikkuporvariston. Duranty kuvaa uuden maatalouspolitiikan "armottomuuden", kuinka sen nojalla riistetään rikkaalta talonpoikaistolta, kulakeilta, maat kollektiivien hyväksi, ja estetään kulakkien liittymisen kollektiiveihinkin.

Mutta hän on pakoitettu myöntämään, että uusi suunta saa silti runsaasti kannatusta. "Köyhät talonpojat ilostuvat kuullessaan, että kylän paras maa, jossa voi olla mylly tahi meijeri, tuleekin uuden kollektiivin omaisuudeksi", sanoo kirjoittaja. Hän myös tunnustaa, että "nepin" aikana, (jolloin sallittiin yksityisten liikkeenharjoittajain ja kauppiaiden vissien rajoitusten sisällä harjoittaa toimintaansa) syntyneen pikkuporvariston hävittäminen ei kohtaa esteitä kaupungeissa, sillä sen hallussa olevien huoneistojen käytäntöönottaminen helpottaa monin paikoin asuntopulaa. Myöskin työläiset omasta alotteesta jatkavat ryntäystä uskontoa vastaan, hävittäen kirkkoja ja perustaen tilalle kouluja, klubeja ja sairaaloita.

Uusi virtaus maatalouden yhteiskunnallistuttamiseksi ja toisaalta kulakkiluokan hävittämiseksi käyvät rinnan. Kulakkien hallussa olevat maat kaikkialla takavarikoidaan. Uusissa kollektiiveissa täyttää talonpoikaisväestön yhteistoiminnan henki. Parannetut tuotantotavat, koneistot ja työnjako kohottavat satotuloksia uusiin ennätyksiin. Kulakeilta kollektivisoidut maat luovat siis perustan yleisen hyvinvoinnin ja Neuvostovaltion nopealle edistymiselle. Kulakki- ja "nep"-liikemiesten luokka syöstään täten proletariaatin asemaan, ruumiilliseen työhön. Täten hävitetään porvarillisen omistuksen jätteet Neuvostomaassa. Siksi kansainvälinen porvaristo ulisee. Mutta kapitalistiluokan jätteiden hävittäminen tapahtuu ainoastaan koko yhteiskunnan yleiseksi hyödyksi, sosialistisen talouden rakentamiseksi.

"Porvariston teaatterivalitus perheestä ja kasvatuksesta, pyhistä vanhempain ja lasten välisistä suhteista käy sitä enemmän mauttomaksi, mitä enemmän nykyisen teollisuuden toiminnan kautta kaikki perhesiteet köyhälistön piirissä repeytyvät rikki ja heidän lapsensa muuttuvat yksinkertaisiksi kauppatavaroiksi ja työn välikappaleiksi." — Marx "Kommunistisessa manifestissa."

Ford "hyvinvoinnin" tuojana

Canadalisen Ford-yhtiön presidentti Wallace R. Campbell on yhtiönsä puolesta jättänyt lausunnon liittohallituksen tullitariffi- ja veroneuvottelulautakunnalle, jossa todistelee, miten suurta hyötyä olisi muka koitunut teollisuuden tullisuojeluksesta. Esim. autoteollisuuden 20 prosentin tulli ynnä myyntivero, joka pitää autojen hinnat keskim. n. $133 korkeampana kuin Yhdysvalloissa, on muka ollut vain yleiseksi hyödyksi, sillä tullin johdosta Canadaan perustetut autotehtaat ovat voineet antaa työtä ja toimeentuloa tuhansille työläisille.

Nelivuotiskautena vuodesta 1926 vuoden 1929 loppuun on Ford myynyt Canadassa 179,369 autoa. Canadalainen autoja ostava yleisö on joutunut maksamaan noista autoista $23,843,304 enemmän, kuin vastaavien autojen hinta Yhdysvalloissa. Mutta Campbell sitten lystikkäästi todistelee, että canadalainen yleisö on saanut takaisin 4½ kertaa enemmän, kuin tuo hinnanero. Canadassa olevat Fordin tehtaat näet saman ajan kuluessa maksoivat palkkoina työläisilleen $45,191,169 ja autojen valmistukseen käytettyihin tavaroihin sisältyy palkkoina $64,429,349, mikä on maksettu toisille canadalaisille teollisuuksille. Yhteensä on maksettu ulos $109,620,513.

Kun autoa kohti väitetään maksetun $611 canadalaiselle työvoimalle ja kun tästä vähennetään tullin ja myyntiveron aiheuttama lisähinta, $133, niin yleisö on muka saanut takaisin $476 enemmän palkkojen muodossa, kuin Yhdysvaltain ja Canadan välinen ero autohinnoissa.

Campbell, leikkiessään tällä tavalla numeroillaan, antaa ymmärtää, että Canadan Ford-yhtiö on ollut yleiseksi siunaukseksi koko maalle ja autojen tullista on koitunut paljasta hyvää. Tämä on tietenkin kaikki törkeätä valhetta. Ensinnäkin on Ford neljän vuoden kuluessa pistänyt omaan taskuunsa tuon tullin aiheuttaman hinnan koroituksen, $23,843,304 eli $133 jokaista autoa kohti. Tämä on ollut yhtiölle puhdasta nettovoittoa. Toiseksi tulee tavallinen tuotantovoitto, joka on niin suuri, että Campbell ei lausunnossaan uskalla edes mainita sen suuruutta. Hänen uskottelunsa, että Ford on maksanut $611 tuotantokustannuksiin ja palkkoihin, autojen hinnan ollessa keskim. $620 tehtaassa ilman tullia, ja myyntiveroa, on pötyä, sillä työteho Canadan Fordin tehtaissa on yhtä korkea kuin Yhdysvalloissakin olevissa tehtaissa, ja kun Fordin kannattaa myydä autojaan Yhdysvalloissa alle $500:n hinnasta, saaden tuntuvan voiton silläkin, niin voidaan helposti huomata, että canadalainen Ford-yhtiö ei suinkaan toiminnallaan harjoita mitään "hyväntekeväisyyttä", vaan kiskoo yleisöltä huikeita voittoja, riistäen työläisiä äärimäisyyteen saakka.

Väite, että Canadassa on maksettu Fordin tuotannon yhteydessä toistasataamiljoonaa dollaria palkkoina neljän vuoden sisällä, ei merkitse mitään, koska se merkitsee melkein vastaavaa työn vähennystä Yhdysvaltain autotyöläisille, joten kansainvälisen työväen kannalta on tässä tapahtunut vain työmäärän siirtyminen yhdeltä alueelta toiselle. Työväenpuolueen petturit Albertassa muuten seuraavat aivan samanlaista ajattelutapaa kuin Campbell, kun he äskeisessä konventsionissaan hyväksyivät päätöslauseen jossa vaativat hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, estääkseen tullikorotuksilla tahi muilla toimenpiteillä amerikalaisen kivihiilen kuljetuksen Winnipegiin, jotta albertalaiset hiiliparoonit saisivat markkinoita albertalaiselle hiilelle ja työläiset työtä.

Edellämainitun Fordin pomon esittämät "tilastolliset numerot" kuvastavat yhden piirteen porvarillisesta tilastopolitiikasta. Sen tarkoituksena on antaa väärä kuva käsiteltävänä olevasta asiasta, voidakseen siten palvella työnantajakapitalistien vissejä itsekkäitä pyyteitä.

"Me emme tiedä, miltä kehittynyt kommunistinen yhteiskunta näyttää, mutta ei ole epäilystäkään, etteikö ne historialliset voimat, jotka saivat miljoonat ihmiset liikkeelle ja kohottivat kymmenet ja sadat miljoonat ihmiset hereille, johda heitä inhimilliseen yhteiskunta-järjestelmään."

"Me olemme vielä nykyisin vasta sen järjestelmän luhistumiskauden alussa, jota on vuosisatoja rakennettu. Vanhan yhteiskunnan luhistuminen ja häviäminen ja uuden yhteiskunnan luominen — kaikki tämä on historiallinen prosessi, joka kestänee monia, monia vuosi-

Ft. Williamin uutisia

S. J. Fort Williamin osaston vuosi kokous pidettiin tammik. 19 p. 1930. Siellä kuultiin menneen vuoden toiminnasta sekä tilit, tulot ja menot, ja muita tärkeitä asioita. Myöskin valittiin johtokunta vuodelle 1930 johon tuli seuraavat henkilöt: A. Heikkinen, O. Kainulainen, S. Timonen, M. Ranta, H. Anttila, M. Maine ja Mrs. I. Syrjä sekä varalle U. Salmi, Mrs. ja L. Heino. Lainakirjaston hoitajaksi valittiin U. Salmi tälle vuodelle. Tämä siksi, että jokainen ken haluaa käyttää eli lainata lukeakseen niitä kirjoja, mitä siellä on luettavaksi kelpaavia, niin saa niitä melkein joka ilta. Ja jos on jollain kirjeitä tai kirjoja, joita ei itse halua käyttää tai säilyttää, niin voi sinne vaikka lahjottaa. Sitä muuten on uusittava, sillä siellä on paljon kirjeitä(?), joita ei enään kukaan juuri lue. Vaikka onhan siellä paljon hyviä tieteellisiä kirjoja, joita ei ole kukaan juuri lukenut, jotka olisi ainakin lukemisen arvoisia, sillä niissä olisi jotain joka opettaa ja kehittää ihmistä itseopiskeluun, ja nyt jos koskaan on itseopiskelu tarpeen; näyttää siltä, että meitä jokaista innostaa tämä nykyinen maailman tilanne luomaan jotain omaalotteista, sillä meitä näytetään aina vain enempi ja järkevämmin vietävän, taikka ainakin yritetään, joskaan ei aina onnistu, ei ainakaan kaikkiin nähden, sillä toisilla on itseharkitsemiskyky parempi kuin toisilla, lukemisen tai onko taisteljen kautta kehittynyt, että eivät tee yhtä paljon harhapäätöksiä, kuten on tämänkin riisikauden aikana tehty monessa osastossa, jossa vain on kuultu toisen puolen selostus asiasta.

Täällä on ikävä juttu johon minä annan vähän päteviä neuvoja, nimittäin i.w.w:läisille, että kun kirjotatte Industrialistiin, niin älkää koskaan yrittäkö kirjottaa totta, se ei läpäse, sillä siellä kyllä haistetaan mikä on totta ja tosi ei mene sen koneen läpi, mutta valhe ja vääristely se läpäsee. Tämä vain siksi kun kuuluu jotakin murinaa täällä, että ei saa kirjotustaan lehteen, ei auta sekään että vakuuttaa "tämä on valhe", sen painokone kyllä jättää pois, sillä se on liian tukevaa, valhe sen sijaan on pehmosta ja löyhää ja siksipä se on niin haluttua i.w.w:n kannattajille. Ottakaa ja oppikaa vahingosta ettei menisi työ hukkaan, kuten kuu, luu jollekin käyneen.

Lasten pyhäkoulu on alettu S. J. osaston haalilla ja tullaan pitämään joka pyhä alkaen kello 3 iltapäivällä. Opettajina toimii Martta Setälä ja Einar Hoffren, joten kaikkia lasten vanhempia pyydetään ottamaan tämä huomioon, sillä siellä pääasiassa opetetaan vain suomenkieltä. Lähettäkää lapsenne jokainen oppimaan äidinkieltä.

Voimisteluharjotukset on joka tiistai kello 7—9 illalla ja sitte joka pyhä kello 11—1 päivällä, joten kaikki jotka ovat vähänkin innostuneet urheiluun voivat tulla mukaan oikomaan kankiaksi käyneitä raajojaan. Johtajina toimivat Kääriäinen miehille ja Aino Turunen naisille. Ottakaa huomioon ja tulkaa mukaan, miehet ja naiset. Haali on lämmin aina, ei palele.

Seuraava kappale on Marttyyrit joka esitetään näyttämöltä. Kuvaa Sacco-Vanzet oikeusjuttua. Jokaisella on kai vielä tuoreessa muistissa tämä juttu. Se on ehdottomasti luokkakappale. — U. A—si.

Näyttämö vierailee ensi lauantaina helmikuun 1 päivä Port Arthurin S. J. haalilla esittäen verrattoman laulu-huvinäytelmän "Kun poika naitettiin". Päättäen siitä riemusta ja etten sanoisi "huudosta", mikä yallitsi täällä ensi-illassa, niin tarjoutuu taas arthurilaisille tilaisuus tutustua alansa parhaaseen näytelmään, kunn ottaa vielä sen huomioon, että jokainen huomattava rooli on kyvykkäillä näyttelijöillä, joten takaamme esityksen menevän vauhdikkaasti. Arthurin yleisöllä on varmasti mieluisassa muistossaan vierailumme "Mustalaisruhtinattarella" ja "Tuhlaajapojalla" ja luulemme haalin täyttyvän taas viimeistä paikkaa myöten. Mainitsen tässä muutaman repliikin mitä ne mikin "päästelee". Esim. pastori: "Maija ei ollut eilen kokouksessa?" Maija: "En ollunna, saen esteen. Iso karju niät pors öölen". Loput saa panna jo yleisö arvaamalla. Se vaan on varma, että nauru riittää. Kauniita lauluja myös. Säestää Wiola Timonen. Oviraha: etuk. 40 c. Ovella 45 c. Alkaa klo 8.30 illalla. — Komeljantti.

Tilatkaa Vapaus

Timminsin uutisia

TÄMÄN TALVEN ENSIMÄISET YHTEISET HIIHTOKILPAILUT POHJOISESSA

ovat sunnuntaina helmik. 2 p. Timminsin v.- ja u.-seura Ilon järjestämänä. Kilpailumatkat ovat yleisessä sarjassa 15 km; ikämiesten ja nuorten (alle 18 v.) sarjoissa 5 km. ja naisten sarjassa 2 km. Vielä on järjestetty pojille alle 15 v. 2 km. hiihto. Kilpailuradan lähtö- ja päätepaikka on vanhan tavan mukaan Gilles järvellä, joskaan ei aivan samassa paikassa kuin enenn, koska kilpailurataa on muutettu enemmän murtomaaradaksi.

Kilpailusta ei tule puuttumaan mielenkiintoisuutta, sillä varsinkin yleisessä sarjassa muodostuu ottelusijoittautumisesta jännittäväksi. Kaikki lähiympäristön tunnetuimmat lylynlykkääjät: Kumpula, Tuutila, Leppä, Kyrölä, Salo, Mäkelä y. m. osallistuvat tähän sarjaan. Mahdollisesti vielä joku pitempimatkainen "tekijä", joista ei kuitenkaan vielä tätä kirjoittaessa ole tietoa.

Siis sunnuntaina, päivällä käännämme tossujemme kärjet kilpailupaikkaa kohden itse paikanpäällä todetaksemme "kuka kukin on". Kilpailut aloitetaan kello 2.

Illalla on haalilla, alkaen kello 8 kilpailujen päättäjäistilaisuus, johon palkintojen jaon ohella on varattu runsaasti hyvää ohjelmaa, kuten puhe, soittoa ja laulua, voimistelua tyttö- ja naisjoukkueilta, kupletti kuvaelma y. m. ja lopuksi yksinäytöksinen kappale. Kaikkiaan on ohjelmassa 13 numeroa, jotka suoritettuna voimisteluseuralle luonteenomaisella reippaudella takaavat ettei kenenkään tarvitse ikävystyä illan ohjelmaan. — J—i.

Eri paikkakunnilta

Hearst, Ont.

Osaston hommista ei ole mitään sanottavaa näin talvella, se on melkein "topissa". Kokouksia on kyllä koetettu pitää joka kuukausi mutta ei sinnekään ole jäsenetkään halukkaita tulemaan. Viime kokouksessakin oli vain neljä jäsentä saapuvilla. Ihmisiäkin on mennyt pois paikkakunnalta talven ajaksi, joten sekin on syynä toiminnan lamaantumiseen. Toivotaan että kevät taas tuo uutta inonstusta mukanaan.

Kävi täällä puhujakin, toveritar Toivonen, 12 p. tammik. Olisi ollut toivottavaa, että ihmiset olisivat tulleet kuulemaan häenn puhettaan vähän suurempilukuisena, kovin pieni joukko oli kuulemassa puhetta niinkin tärkeistä asioista, joita hän selosti ja joista meidän pitäisi olla tietoisia, näin kriitillisenä aikana. Siihen, että oli vähän kuulijoita oli syynä sekin kun ei tiedetty ennemmin puhujan tulosta ja täällä on pitkät matkat, ettei saa niin pian tiedoksi kaikille. Haalimme on farmikontrollia, 5½ mailia Hearstista sillä siellä asuu enin osa suomalaisista ja myöskin jäsenistä. Toivoisin että tiedotettaisiin sanomalehdessä puhujain tulosta, jos suinkin — tala.

Neuvostoliitosta

1,800 MILJOONAA RUPLAA KARJANHOITONEUVOSTOTALOUKSIEN KEHITTAMISEEN

"Skotovod" osakeyhtiön puheenjohtaja tov. Lapis luonnehti työtä jota yhtiön on kehitettävä, keskustellessaan Tassin edustajien kanssa V. 1929—30 tulee yhtiön neuvostotalouksissa olemaan 1,100,000 päätä karjaa, mutta 5-vuotissuunnitelman lopussa jo vähintäin 8,000,000 päätä 5-vuotissuunnitelman loppuun mennessä tulevat yhtiön neuvostotaloudet käsittämään alueen, joka on 2|3 Saksasta — 30,000,000 ha.

Rinnan taloudellisten ja karjanhoitoteknillisten toimenpiteiden kanssa auttaa "Skotovod" talonpoikain karjanhoitotalouksien kollektivisoimista. Jokainen Skotovodin neuvostotalous rakennetaan siten, että sen ympärille tulee muodostetuksi karjanhoito-kollektiivisten talouksien ketju.

Kaikkien näiden tehtävien täyttämiseksi on tänä vuonna määrätty 146,000,000 ruplaa ja 5-vuotissuunnitelman kuluessa käytetään siihen 1,-800 miljoonaa ruplaa.

TYÖNTEKIJAIN KASVATTAMINEN KOLL. JA NEUVOSTOTALOUKSILLE

Ukrainan kansankomissaarien neuvosto on myöntänyt 4,878,000 ruplaa maatalouden sosiailistisen sektorin nopeasti turvaamiseksi ammattitaitoisella työvoimalla. Aiotaan järjestää kursseja 34 tuh. kollektiivisten talouksien jäsenelle. Valistusasiainkansankomisariaatti on velvoittanut omaamaan maatalous-oppilaitosten yhteyteen yksi- ja kaksivuotisia kursseja agronoomien ja karjakkojen ammattitaidon kohottamiseksi ja vilmeistään maaliskuun 1 p:ään mennessä suoritettava maatalousinstituuttien ja teknikumien viimeisten kurssien päästö. Vähintäin puolet päästökkäistä lähetetään työhön kollektiivisissa talouksissa.

TRAKTORIEN KORJAUS

Traktorien ja maataloauskalusto korjauksen suorittamista varten on päätetty ruveta istä varten käyttämään Leningradin veturitehdasta Proletaaritehdasta sekä Muurmannin Petroskoin, Rybinskin ja Novgorodin rataosien rautatien konepajoja.

18 UUTTA SÄHKÖASEMAA

Valkovenäjälle rakennetaan tänä talousvuonna maaseudulle, pääasiallisesti täysin kollektivisoituihin rajoneihin 18 uutta sähköasemaa. Samoin tänä vuonna aletaan Soh-joen sulun sekä kolmen vesisähköaseman rakentamistyöt Kritsevskin rajoinissa.

Homelissa ja Vitebskissä järjestetään kurssit 100 sähkömonttoorin valmistamiseksi.

PRIKAATEJA KEVÄTKYLVÖJEN AVUKSI

Leningradin alueelle matkustaa 720 työläistä ja spesialistia

Tammik. 20 p. matkustaa Leningradin alueen kyläneuvostoihin 720 työläistä ja spesialistia, joista on muodostettu 111 prikaatia. Ne menevät johtamaan kevätkylvöihin valmistumista. Ammattiliitot ja ROS-järjestö lähettävät 500 työläistä. Alueen Tpk. lheätää 100 alueen Tpk:n ja Leningradin neuvoston jäsentä sekä 120 spesialistia.

Näinä päivinä alkavat valmennuskursist maaseudulle matkustavia varten. Piirikunnissa ja rajoneissa Leningradin prikateihin liittyvät paikalliset johtavat toimitsijat ja näiden avulla muodostetaan prikaateja, että valmistelutöiden loppuun mennessä alueen kaikissa 3,000 kyläneuvostossa olisi iskuprikaati.

20 p. tammik. matkustavat ovat maaseudulla yhden kuukauedn, eli helmikuun puoliväliin saakka.

Viime sunnuntaina matkusti Semanovodsojusin 8 spesialistia maaseudulle, johtamaan kylien siementen viljelys-osuuskuntien perustamista ja kevätkylvöihin valmistautumista.

4,869 UUTTA TRAKTORIA KOLLEKTIIVISIIN TALOUKSIIN

Kolhostsentrin suunnitelman mukan tullaan kevään kuluessa hankkimaan SSSR:n kollektiivisilel talouksille 2,536 uutta traktoria. Kaikkiaan tullaan vuonna 1930 jakamaan kollektiivisille talouksille 4,869 uutta traktoria ja muodostettavakis 68 koneen traktoriasemaa.

2,700 tuh. rpl. lasketaan remonttiverstaiden rakentamiseen kol. talouksissa ja 27,182 tuh. rpl. maataloudellisten tuotantolaitoksien rakentamiseen.

NEUVOSTO- JA KAUPPAPALVELIJAIN EDUSTAJAKOKOUS

Tk. 4 p. käsiteltiin neuvosto- ja kauppapalvelijain edustajakokouksessa tov. Klimovitshin selostus valmistumisesta kevätkylvökamppailuun. Neuvosto-kauppapalvelijain liitolla on maaseudulla suuri työntekijäarmeija; aina 25,000 työntekijää työskentelee alueella. Heidän on tultava proletaarisen vaikutuksen johtajiksi maaseudulle. On järjestettävä talonpoikaisjoukkoja, selitettävä niille koko nyt asetetun kollektivisoimistehtävän tärkeys, yhdistettävä tämä propaganda kevätkylvökamppailu nvalmisteluun. Liiton jäsenten on järjestettävä vastaisku kulakeille, on suoritettava kulttuurisvalistuksellista työtä.

Esiintyneet edustajat totesivat, että tähän saakka on liiton maaseututyö ollut heikosti järjestettyä, että viimeisessä kevätkylvökamppailussa tehtiin paljon virheitä: ei hankittu aikanaan siemeniä, korjauspajat avattiin myöhään, siementenpuhdistusasemia oli vähän j.n.e. Liiton maalla työskentelevien jäsenten on etupäässä huolehdittava, että nämä virheet eivät toistuisi.

KOLLEKTIIVINEN JÄTTILÄISTALOUS "PUNAINEN PUTILOVILAINEN"

Irbitskin piirikunnassa on järjestetty toinen kollektiivinen jäättiläistalous "Punainen Putilovilainen". Kollektiiviseen talouteen liittyi 1,700 yhdeksän kyläneuvoston alueella olevaa taloutta jolla on 80 tuh. hehtaaria kyntökelpoista maata. Suuruudeltaan tulee "Punainen Putilovilainen" toiseksi Krasnopoljanskin rajonissa olevan kollektiiviseri talouden "Gigant" jälkeen.

JALKINEIDEN KORJAUS OSTOKIRJOILLA

Leningradin työläisvarustelun komissia on muuttanut työläisten ja palveluskuntalaisten jalkineiden korjaussysteemiä. Entisestä orderisysteemistä on luovuttu. Nyttemmin aletaan jalkineita ottaa korjattavaksi ostokirjoilla.

Jalkineiden korjausoikeus on kaikilla. Leningradin osuusliikkeen jäsenillä ja työläisillä, joilla on lisälehdet lepää varten. Lasten jalkineet korjatan vanhempien ostokirjoilla. Tammikuussa suoritetusta jalkineiden korjauksesta tehdään merkintä ostokirjan lokakuun 5 kuponkiin.

900 MILJ. RPL. KEVÄTKYLVÖKAMPPAILUA VARTEN

RSFSR:n kevätkylvökamppailua varten myyönnetään RSFSR:n budjetista vähintäin 90 milj. Maatalouspankin luottosuunnitelman mukaan — noin 315 milj. sekä Valtiopankin ja taloudellisten järjestöjen tahoilta n. 200 milj. rpl. Näillä suurilla varojen sijoituksilla turvataan maatalouden yhteiskunnallistetun sektorin suunnitellun kasvun realisuus.

450 KOLLEKTIIVISTA KARJAN. HOITOTALOUTTA

Moskovasta tiedotetaan, että Karjanhoitoliitto on suunnitellut ensi kevätkylvökamppailun aikana perustettavaksi 450 suurta kollektiivistä liha- ja liha-maitotaloutta. Samoin perustetaan 40 rotukarjan siitolaitosta 4,000 lehmää ja 160 härkää varten.

LUONNONRIKKAUDET PALJASTUVAT

Pitkin äskettäin rakennettun Irvitski—Orskin rautatietä, n. 30 km. Orskista on geologinen tutkimusretkikunta havainnut olevan suuren varaston rikitöntä punaisenruskeata rautamalmia, joka sisältää 60% saakka metallia. Kenän minimaalinen rautamäärä on 20 milj. tonnia.

Samalla alueella on löydetty vähätuhkaista ruhkohiiltä. Tällä geologisella löydöllä on poikkeuksellinen arvo sentähden, että se sijaitseen 250 km. Magnitogvorista.

Alapajevskin siirtolaiskylän lähelle on ryhmä poraajia havainnut pienellä alalla 2 milj. tonnia korkealaatuista rautamalmia.

3 VUOTTA VANKEUTTA AGITATSIONISTA KOLLEKTIIVISIA TALOUKSIA VASTAAN

Tihvinän rajonin Griginon kylän varakkat talonpojat Drosdov ja Martsenkov agiteerasivat innokkaasti kollektiivisen talouden perustamista vastaan Griginon kylään. He uhkailivat kollektiiviseen talouteen liittyneitä talonpoikia, joten kylän köyhälistöä ei onnistuttukaan vetämään kokonaisuudessaan kollektiiviseen talouteen. Vieläpä osa talonpojista luopuikin kollektiivisesta taloudesta näiden kulakkimielisten kuiskutusten johdosta.

Piirikunnan oikeus tuomitsi paikan päällä Drosdovin — 2 vuodeksi vankilaan sekä menettämään kansalaisluottamuksensa 2 vuodeksi ja Martenskovin — 3 vuodeksi vankilaan.

Suomen luokkasodasta

Kirj. T. LEHEN.

(Jatkoa num. 22)

Punakaartien ylin johto

Lokakuun 20 päivänä annetulla julistuksella olivat sosialidemokraattinen puoluetoimikunta ja ammattijärjestön toimikunta kehoittaneet kaikkialla maassa perustamaan työväen järjestyskaarteja. Sen kautta oli oma-aloitteisesti syntyneet työväenkaartit keskusjärjestöjen puolelta tunnustettu. Muutama päivä myöhemmin julkaistiin lehdissä molempien mainittujen toimikuntien asettaman sääntökomitean niille valmistamat yhteiset säännöt. Marraskuun suurlakon jälkeen valitsi sosdem puoluetoimikunta myös toimittaja Ali Aaltosen erityiseksi kaartien järjestäjäksi. Mutta vasta marraskuun 25—27 päivinä pidetyn ylimääräisen puoluekokouksen jälestä ryhdyttiin kaartien johtoa varsinaisesti keskittämään. Marraskuun 30 p:nä valitsivat Ammattijärjestön toimikunta ja puoluetoimikunta yhteisesti järjestyskaartien keskustoimikunnan. Siihen valittiin Ilmari Manninen, Martti Lainio, K. Soisalo, Erkki Härmä ja Nestor Aronen vakinaisiksi sekä E. Helin ja K. Lepola varalle. Ylimääräisiksi tarkastajiksi valittiin näiden lisäksi Matti Turkia ja Oskari Tokoi. Toimikunnan ensimäiseksi kokoonkutsujaksi määrättiin I. Manninen.

Tampereella joulukuun 16—19 p. pidetty järjestyskaartien edustajakokous hyväksyi sitten kaarteille uudet säännöt. Niitä käsiteltäessä syntyi erimielisyyttä varsinkin siitä annetaanko puolueelle ylin määräämisvalta kaartien yli vai pidetäänkö se itselleen kaartille. Äänestyksessä annettiin edellisen mielipiteen puolesta 121 ja jälkimäisen puolesta 79 ääntä. Kaartien ylipäälliköksi valittiin Ali Aaltonen. Kaartien keskustoimikunta alkaa tämän jälkeen käyttää nimitystä yleisesikunta. Tiettävästi oli tällöin myös suunnitelmia eräänlaisten päällikkökurssien perustamisesta järjestyskaarteja varten. Näiten suunnitelmien toteutumisen, samoin kuin kaartien johdon keskittämisenkin esti yhä kiihkeämmäksi käyvä taistelu kaartien vallankumouksellisten ja maltillisten ainesten välillä. Vallankumouksselliset ainekset pelkäsivät että epärölvän puoluejohdon ylivalta ja keskitetty johto muodostuisi silloisissa oloissa vain vallankumouksen jarruttamisvälineeksi. Tämä riita johti lopulta siihen, että osa helsinkiläistä järjestyskaartia, erosi omaksi järjestökst ja otti punakaartin nimen. Sen jälkeen oli työväen kaarteilla tavallaan kaksi keskusjohtoa. Ennen mainittu yleisesikunta toimi edelleenkin järjestyskaartien johtajana; mutta sen rinnalla pyrki myöskin Helsingin punakaartin paikallisesikunta saamaan vaikutusvaltaa maaseudulla. Helsingin punanen kaarti hyväksyi tammikuun 6 p:nä itselleen uudet säännöt, jotka se lähetti maaseudulle, kehoittaen maaseutukaartejakin niitä hyväksymään. Säännöissä oli puolueen ylivaltaa koskeva kohta muutettu Tampereen kokouksessa esiintyneen vähemmis-

Martin Hend matkaoh

Can. Suom. Järjes ganiseeraajan, tov. Ma sonin matkaohjelma vasti.

Osastojen ja tovere la paikkakunnilla py kimaan tilaisuus haa kittyinä päivinä ja nilstä hyvin.

30 p. tammik.
(Tulkaa asemalle va
31 p. tammik.
1, 2, 3, p. helmikuuta
4 p. helmik.
(Ilmoittakaa Alu mille asemalle tulette
5 p. helmik.
6 p. helmik.
7 p. helmik.
8 p. helmik.
(Pyydetään tulemaa noutamaan).
9 p. helmik.
10 p. helmik.
(Tulkaa asemalle ilt
11 p. helmik. K
12 p. helmik.
13 p. helmik.
14 p. helmik.
15 p. helm

Työmiehen Joulu 1930

on meillä vielä jonkun verran jälellä. Ajattelimme niiden johtosta että parasta on saada ne työläisten luettavaksi kuin antaa niiden jäädä tänne kirjakaupan nurkkaan mätänemään. Siis: niin kauan kuin niitä piisaa annamme niitä joko tukuttain tai yksin kappalein 15 sentillä kappaleen. Kiiruhtakaa tilaustenne kanssa. Lähetämme postivapaasti kaikkialle.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Raatajan Serenaadi

Jahdelle äänelle pianosäestyksen kanssa, säv. A. Wirtanen, on ilmestavana Vapauden kirjakaupasta, hinta 40 senttiä. Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

Vielä muistan äänen raikkahan, lapsena jot' usein kuulla sain,
se ei ollut tuulien huminaa; oli äidin kehtolaulu vain.
:: Tuulan tuu tuutilullaa lasta nukkumaan, soi mulle ääni armaan äitini,
raikka orjaks' synnyit sä maailmaan, vapaus viel' kerran koittaapi. ::;

Näin laulaa runoilija laulun ensimäisessä värssyssä. Yhtä kauniisti soi sävel säveltäjän tulkiten raatajan tunteita. Hankkikaa kaun kotiin tämä laulu. Sävel on helppo oppia. Sen voi soittaa ja opetella millä instrumentilla tahansa.

Tilataan osoitteella:

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

0 BATRAKKIA KOLLEKTIIVISIIN TALOUKSIIN

en tunnettua määriteltiin aikaisemmin kollektivisoimisliikkeeseen kuuluvien batrakkien (palvelijain) vuonna 1929—30 vuonna 300,000. Kollektivisimisen myrskyinen kasvu on myöskin osoittanut, että tämä luku on liian pienittämätön.

Sen tähden määritteli Liittojen Keskuskomitea batrakkien luvun, joka tulisi kollektiivisiin talouksiin vuoden 1930 vuoden kuluessa 851 tuhannesta.

VAUSPRIKAADEJA KUNNIALLIKKYYSRAJOONEIHIN

Viipurin tehdasjatsheikat ovat ryhtyneet Viipurin rajonissa muodostamaan korjaustyöläis-prikaadeja, joihin ilmoittautuvat työläiset ja ottavat velvoitteen kevätkylvökamppailun suorittamiseksi traktoritöihin kunniapäällikköinä Türkestaniin, Siperiaan, Tatariaan, Ukrainaan, Valko-Venäjän piirikuntaan ja Leningradin alueelle.

Prikaadeja lähetetään lähes 250 traktoria, agronomeja, teknikkoa ja muita asiantuntijoita. Korjausprikaadien lähettäminen aletaan tammikuun 20 p:stä. Prikaadit ovat siellä paikan päällä 2—3 kuukautta.

KAUPPATILITEHTAITA YHTÄMITTAISEEN TYÖVIIKKOON

Tammikuun 1 p:stä siirtyi Viipurissa seuraavaan työviikkoon muutamassa muussa Leningradin tekstiilitehtaista: Halturinin nim. om. tehtaassa, "Krasnyi Majak", Sovetskaja Bumaga" ja osittaisesti "Krasnoje Znamja". Kaikkiaan siirtyi yhtämittaiseen työviikkoon 16 tuhatta työläistä.

Halturinin nim. om. ja Krasnaja Bumaga tehtaat siirtyvät 7-tuntiseen työpäivään.

0 ryhtyy rakennuttamaan Leningradiin leipätehdasta, joka tulee olemaan yksi Neuvostoliiton suurimmista. Se tulee laskemaan päivittäin leipää valmista leipää. Tehdas tyydyttämään 40% koko Leningradin leipätarpeesta. Leipätehdas rakennetaan Obvodnyin kanaalin varrelle ja tulee sen rakennus maksamaan 1 milj.

Veriset ristinkantajat

Kirj. An. Tsharow

Päälehdissä oli julkaistu pieni, mutta tärkeä sähkösanoma Voroneshista:

"Oikeudenkäynti fjodorovilaista vastavallankumouksellista joukkuetta vastaan on alkanut, joukkuetta, joka työskenteli uskonnollisen lahkon muodossa. Fjodorovilaiset järjestäytyivät puolihullun syfilistä sairastavan munkin Fjodor Ribakinin ympärille. Lahkon johdossa oli yksinomaan kulakkilaineksia, joita johdettiin ulkomailta käsin. Oikeuden edessä oli 42 aktiivista joukkueen johtajaa. Syytettyjen ensimäinen ryhmä muodostaa kaksi ensimäistä riviä, ja ovat he kaikki puetut valkoisiin liinaisiin suvimekkoihin ja patalakkeihin sekä kirjaellut yltympäri riippuvin ristein. He kieltäytyvät jyrkästi istuutumasta. Matkalla oikeuteen lahkolaiset laulavat ja tekevät ristinmerkkejä. Nämä ovat vastavallankumouksellisen joukkueen johtajia. Heidän takanaan on toinen ryhmä, joukkion tahdon todelliset toimeenpanijat, murhapolttajat ja huligaanit".

Lahko järjestäytyi Novaja Kalitvan kirkonkylässä. V. 1921 oli sama kylä Kolesnikovin rosvojoukkueen keskuksena, joka joukkue suoritti suuria tihutöitä mustanmullan keskusalueella. Mutta joukkue hajoitettiin, johtaja Kolesnikov ammuttiin. Joukkion tähteet muuttuivat "rauhallisiksi" kansalaisiksi ja asettuivat asumaan alueen eri kyliin. Mutta sitten ne alkoivat taas jälleen järjestäytyä, tällä kertaa vernoten toimintansa uskonnollisen lahkon varjoon. Lahkon johdossa olivat rosvojoukkueitten toimintaan välittömimmin osaasottaneet henkilöt. Lahkoon liittyivät kulakit, kauppiaat, santarmit, tappelupukarit, taskuvarkaat ja murhaajat. Lahkon aatteellisena johtajana oli, antaen myös sille myöhemmin nimen, munkki Fjodor Ribakin, joka sanoi itseään pyhimykseksi, jumalanlähettiläaksi. Vaikutusvaltaansa Ribakin kohotti kirjaimellisesti operettitempuilla, jotka eivät suinkaan sen vuoksi tehneet vähäisempää vaikutusta tietämättömien massojen keskuudessa.

Niinpä esimerkiksi laskettiin liikkelle huhu, että Novaja Limanin kylään tulee punainen lohikäärme.

Lohikäärme — se on sanantuoja, joka tulee ilmoittamaan maailmanlopusta.

Monet uskovat. Kauhistuvat. Katuvat. Ja odottavat maailmanloppua.

Uskottomat katselevat kauan Ribakinin oppilaita, vihdoin ottavat kiinni ja paljastavat punaisen lohikäärmeen. Käy selville, että lohikäärme on Ribakinin ystävä, joka on puettu punaiseen trikooseen ja varustettu pitkällä, heiluvalla niinikuituhännällä.

Kas siinä teille punainen lohikäärme! Oikea Moskovan suuresta teatterista paennut Mefistofel!

Selvästi vastavallankumouksellisen toimintansa vuoksi Ribakin vangittiin ja karkoitettiin mustanmullan keskusalueelta. Silloin hänen seuraajansa ja oppilaansa alkoivat nimittää itseään "fjodorovilaisiksi". He muodostivat erikoisen vormupuvun: vaatteihin ommeltiin valkoisia ristejä. Lahkon johtajilla oli lisäksi muitakin erikoismerkkejä — valkoiset liinavaatteiset suvimekot, patalakit ja nauhat.

Ristejä paidoissa ja housuissa, ristejä hatuissa ja turkeissa — kaikkialla ristejä!

Lahkolaiset eivät tyytyneet yksinomaan koristeihin ja koruompeluksiin, vaan kuten kävi selville, suorittivat aktiivista vastavallankumouksellista työtä. Talonpoikais-todistajat ja itse syytetyt osoittavat tämän olkeudessa suurella joukolla todisioita.

Oikeudessa on aineellisena todistuskappaleena esimerkiksi fjodorovilaisten kolmivärinen lippu, jossa on tunnuslause: "Jumala, suojele tsaaria". Todistaja Voloshina toi oikeuteen vielä toisenkin lipun, jossa on aivan samanlainen tunnuslause.

Tämä lippu mitä parhaimmalla ja tuntuvimmalla tavalla luonnehtii fjodorovilaisten ohjelman.

Fjodorovilaisten muut tunnuslauseet ovat: "Neuvostojen valta on antikristuksen valtaa. Kooperatiivit ovat antikristuksen järjestöjä. Kommunit ja maatalouskommunit ovat perkeleen aikaansaannoksia".

Fjodorovilaiset pitävät päivänsäteinsä puna-armeijalaisia, jotka käyttävät "sarvellista hattua".

Sotapäällikköinään he pitävät jotakin mystillistä "ruhtinas Mihailia". Hänen kunniakseen he ovat laatineet myös psalmeja: "Toivo ja voima on ruhtinas Mihailissa".

Oikeudessa yksi fjodorovilaisten johtajista, kulakki Pahomenko, kehui avoimesti, että "ristinkantajain vaikutuspiiri kasvaa, ristinkantajain, jotka odottavat valkoisten enkelien lentävän maanpäälle ruhtinas Mihailin johtamina ja silpovan palaksiksi kaikki neuvostolaiset".

Ja nähtävästi fjodorovilaisilla todellakin oli "valkoisia enkeleitään": esimerkiksi Talahissa he hajoittivat koulun ja öisin suorittivat sen rakennuksissa sotilasharjoituksia. "Valkoisia enkeleitä" oli, mutta ei ollut vain "ruhtinas Mihailia", jotta olisi voinut alkaa järjestää verilöylyjä!

Fjodorovilaiset kävivät mitä julkeinta agitatsioonia kaikkia neuvostohallituksen toimenpiteitä vastaan.

Kun ryhdyttiin levittämään valtiolainaa, niin fjodorovilaiset laskivat liikkeelle huhun, ettei sitä lainaa tulla lunastamaan, minkä vuoksi rahat muka joutuvat hukkaan.

On viljankokoamiskamppailu, ja fjodorovilaiset pistäänttyvät pirtistä pirttiin ja puhelevat:

— Alkää viekö viljöjanne neuvostoon — se kohta heittää kasvoiltaan talonpoikain maan!

Talovskin piirikunnassa päätettiin muodostaa traktoriyhdyskunta. Fjodorovilaiset alkoivat raivokkaasti esiintyä tätä hanketta vastaan. Ja kun kylässä muodostettiin ensimäiset kylvötoverikunnat, niin fjodorovilaiset järjestivät mielenosoituksen laulaen tsaarillista hymniä.

Traktoriyhdyskunnan muoodstamisen johdosta Talovskin piirikunnassa fjodorovilaisten vaikutus nopeasti kutistui sangen vähiin.

Kaikkein suurin vaikutusvalta fjodorovilaisilla, täytyy huomauttaa, oli huutoreissa ja kylissä, jotka sijaitsevat kaukana kulttuurikeskuksista.

Mutta fjodorovilaiset eivät tyytyneet ainoastaan suulliseen agitationiin. He levittivät laajalta piirikunnassa myös painettuja lehtisiä. Jonkinlaisen kuvan näitten lentolehtisten luonteesta antaa seuraava eräästä tällaisesta lehtisesstä otettu lainaus:

"Veljellisen lain vallitessa tulee kunnioittamaan veli veljeä, älti sisarta j.n.e. Neuvostovallan aikana ei ole näitä lakeja, ja se on sietämätöntä. Nyt on jonkinlainen sekasorto. Me haluamme laatia sellaisen lain, että jokainen eläisi itseään varten. Neuvostovalta tuhoaa talonpojan opettaa hänelle tarpeetonta. Se on tuhottava. Me tulemme hävittämään kaikki neuvostokirjat, suorittamaan neuvostovallan räjäyttämisen. Teidän tulee ymmärtää, että lähteä vastaan, vaan esittää protestinne neuvostohallitusta vastaan. Pois kommunismi! Takaisin entinen elämä! Veljet, ymmärtäkää ja lähtekää Neuvostoliittoa vastaan!"

Tässä lentolehtisessä ilmenee lopullinen kulakkien ja vastavallankumouksellisten ohjelma. Tämän ohjelman toteuttamisessa eivät fjodorovilaiset pysähtyneet minkäänlaisten toimenpiteitten edessä. Heikkoja he suorastaan peloittelivat. Voimakkaita terrorisoivat murhapoltoilla, murhilla ja päällekarkauksilla. Piirikunnassa oli suuri joukko tulipaloja, jotka olivat fjodorovilaisten järjestämiä. Myös murhapoltot he järjestivät erikoisella tavalla, niin että talot palaisivat ristintapaisesti — risti oli itseään ristinkantajina pitävien fjodorovilaiste nmerkki.

Verisiä olivat nämä ristinkantajat! Muuten ristioppihan on ollutkin "rauhan ja rakkauden" oppia vain paperilla ja saarnoissa. Itseasiassa on ristinoppi aina ollut yksi verisimmistä uskonnoista.

Näin siis uskonnollinen lahko muuttui kulakkien ja vastavallankukouksellisten järjestöksi, joka yhdisti kaikki neuvostovastaiset voimat esiintyi suoranaisesti neuvostoja vastaan, teki tyhjäksi neuvostovallan kaikki tärkeimmät aloitteet ja valmisteli avoimesti neuvostovallan tuhoamista.

Mutta proletaarinen oikeus tulee sanomaan asiassa oman ankaran sanansa.

"Luonnontieteen Columbus"

(Liekille — HENRIKS D:SON.)

"Luonnontieteiden Columbus" on se kunnianimi, jolla tunnetaan yksi fysiikan suurempien nimien kantaja Isaac Newton, josta siksi muutamia elämäkerrallisia tietoja, ehkäpä kaskujakin, pakinoimispäällä kerran ollessamme.

Isaac Newton syntyi joulupäivänä v. 1642 niin heikkona lapsukaisena, ettei luultu hänestä eläjää tulevan, mutta kaikkien, etenkin äitinsä ihmeeksi virkeni, jopa niin perusteellisesti, että eli aina 85 vuoden ikään, mikä ei ole huono ennätys sellaisena rääpäleenä syntyneelle. Äiti, joka oli joutunut leskeksi jo vähää ennen pojan syntymää, meni naimiin erään papin kanssa, mutta kun tämäkin kuoli, otettiin Isaac pois koulusta, jotta hänestä tuliai maanviljelijä ja ryhtyisi hoitamaan isätäperittyä maatilaa Woolsthorpessa Linconshiressä. — Mutta kesken kaiken pari koulupoikakaskua hiukan asiaankuuluvina.

Eräänä päivänä koulupoikien leikkiessä suuttua tupsahti muudan isompi poika ja antoi heiveröiselle Isaacille tukevan potkun mahaan. Isaac ei vähine voimineen saattanut ajatellakaan kostaa samalla mitalla, mutta hän keksi toisen, mielestään makeankin keinon kostaa: Hän joka tiedoissa oli ollut luokan loppupäässä, päätti kiusallakin mennä siinä suhteessa vihamiehensä edelle ja tulla aivan ensimäiseksi. Ja niin tulikin, ollen nämä sananmukaisesti häneen potkaistut perusteelliset pohjatiedot ja niiden hankkimisessa saatu opiskeluhalu hänelle sittemmin suurena apuna hänen kulkiessaan kohti elämänsä määrää.

Newtonin luonteelle kuvaavana mainittakoon myös hänen ainoa rakkautensa juuri näiltä kouluajoilta. Samassa talossa kuin hän asuvan pikkutytön kanssa hän viihtyi paremmin kuin vallattomien toveriensa ja valmisti pikku ystävättärelleen nerokkaita leikkikaluja sekä nikkaroi huonekaluja tämän nukeille. Sittemmin muuttui tämä ystävyys rakkaudeksi, mutta ollen molemmat köyhiä, eivät voineet ajatella avioliittoa. Sittemmin meni tyttö naimisiin toisen kanssa, mutta Newtonin ystävyys säilyi entisellään, ja saatuaan myöhemmin kuulla nuoruudenrakastettunsa joutuneen taloudellisiin vaikeuksiin, avusti tätä auliisti, ollen silloin jo rikas ja kuuluisa. Itse ei Newton mennyt koskaan naimisiin.

Maanviljelijäksi ei nuoresta Isaacista ollut, sen tuli mammakin pian huomaamaan. Kun hänet lähetettiin vanhan palvelijan kanssa läheiseen kaupunkiin myymään talon maataloustuotteita, lähti hän kyllä auliisti matkaan, mutta otti muutamia kirjoja mukaansa, jättäytyi tien varteen lueskelemaan antaen rengin yksin hoitaa kauppamatkan ja tämän palatessa lyöttäytyi mukaan ja meni kotiin. Samanlainen hoopo hän oli paimenessa. Hän lueskeli unohtaen karjan, joka meni naapurien mailie, mistä hyvästä sai tilin maksaa vahingonkorvausta. Ettei hänestä tule maanviljelijää, sen huomasi onneksi myös hänen enonsa, pappi William Ayscough, joka saikin taivutettua sisarensa antamaan pojan jatkaa opintojaan.

Kuuluisaan Cambridgen yliopistoon hänet kirjoitettiin siis v. 1660 ja edistyi aikaisemmista, olosuhteiden pakosta, puutteellisista ja järjestelemättömisä kouluopinnoistaan huolimatta niin hyvin, että 1669, siis vain 27-vuotiaana, tuli professoriksi jo sitä ennen tehtyään hawaintoja, jotka sittemmin johtaisivat hänen suurimpiin ja merkityksellisimpiin keksintöihinsä. Kuitenkaan ei se ollut Cambridgessa, vaan kotona Woolsthorpessa kun sattui muudan näköjään mitätön tapaus, jota seurasivat niin ainutlaatuiset johtopäätökset.

Putoavan omenan tapaus oli tämä. V. 1666 raivosi Cambridgessa rutto, luennot oli keskeytetty, ja kaikki jotka voivat, poistuivat kaupungista Newton matkusti kotiin äitinsä luo ja eräänä päivänä istuessaan puutarhassa hän havaitsi lilkaa kypsyneen omenan irtaantuvan ja putoavan maahan. Tämä aivan jokapäiväisen havainto johti kuitenkin Newtonin keksimään painovoiman lain, mutta tarvittiinkin kuitenkin moiden vuoden työ ennenkuin hän saavutti lopullisen tuloksen. Seuraakaamme hänen järkeilyään muutamalla rivillä.

Hän kysyi itseltään, kuinka on selitettävissä se, että omena putosi luotisuorassa linjassa, jonka pidennettynä täytyisi mennä maapallon keskipisteen kautta, ja hän tuli siihen tulokseen, että se johtui esineiden molemminpuolisesta vetovoimasta ja nyt Newton, joka aina oli ollut mainion tarkka jokapäiväistenkin ilmiöiden havainnoitsija tästä erikoistapauksesta kohotti tutkijakatseensa ylös maan pinnalta ja sittemmin havaitsi, että painovoiman laki näyttelee pääosaa koko mailmankaikkeudessa, että syyn siihen, että maa ja muut kiertotähdet ovat pakoitetut liikkumaan ratojaan auringon ja kuut kiertotähtien ympäri, täytyy olla löydettävissä tästä voimasta ja riippuvan vetovoimasta näiden kappalten välillä. Se voima, joka kerran on antanut kiertotähdille niiden liikkeet, kulettaisi ne mailmanavaruuteen kauas auringosta ellei olisi vetovoimaa, joka alinomaisesti pakoittaa kappaleita putoamaan keskuskappaletta kohti. — Tämä Newtonin suurkeksintö herätti luonnollisesti paljon vastustusta, mutta hän sai onnekseen elää niin kauan, että sen oikeellisuus tuli jokseenkin yleisesti tunnustetuksi.

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.

GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN

Helmik. 1| Helmik. 28 ..... MONTROSE
*Helmik. 7| *Maalisk. 7 ..... MINNEDOSA
Helmik. 14| Maalisk. 14 ..... MONTCALM
°Maalisk. 20| Huhtik. 17 ..... MELITA
**Maalisk. 21| **Huhtik. 18 ..... DUCHESS OF YORK
*Maalisk. 28| *Huhtik. 25 ..... DUCHESS OF ATHOLL
**Huhtik. 4 ..... DUCHESS OF RICHMOND

*Ei käy Belfastissa
°Ei käy Liverpoolissa.
**Käy Liverpoolissa ainoastaan.

CHERBOURGIIN LONDONIIN

Maalisk. 7 ..... METAGAMA

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN

Helmik. 20 ..... MELITA
Huhtik. 2 ..... MONTCLARE
Huhtik. 16 ..... MONTCALM

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN

Maalisk. 27| Huhtik. 23 ..... MONTROSE

NEW YORKISTA VÄLIMEREN SATAMIIN

Helmik. 3 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
Helmik. 13 ..... EMPRESS OF FRANCE

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—LIVERPOOLIIN

Maalisk. 14 ..... DUCHESS OF BEDFORD

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Huhtik. 19 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

HIIHTÄJÄT!
"SPEED" SUKSIVOIDE
on kaikkien hiihtäjien suosimaa. Sen avulla luistavat sukset parhaiten. Siitä on todisteena monet saavutetut täkäläiseen TUL:n mestaruudet ja ensipalkinnot. Voidetta on neljälle eri kelille ja saa suoraan valmistajalta. Hinta 25c pala. (LTP
PAUL JANSSON, valmistaja, Box 69, Sudbury, Ont.
Huom.! Tilaukset täytetään nopeaan.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

SIISTIÄ HUONEITA
544 Legauchetiere St., Montreal,
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.

Kiitoslause

Täten haluan sydämellisesti kiittää Sudburyn, Levackin, Creighton sekä ympäristön toverelta siitä suuresta avustuksesta, jonka olen saanut vastaanottaa seuraavista keräyslistoista: Lempi Kalliner $44.15, Riika Viitasalo $29.30 molemmat Sudburysta, Viljam Maunu Creighton Mine $14.40 ja Riika Asiala Levack Mine $41.45 yhteissumma ollen $129.30. Vielä kerran kiitos kaikesta.
Esteri Kanerva ja lapset,
Sudbury, Ont.

Huoneita vuokrattavana
Myös perheille.
IKÄHEIMO
911 Inspector St., Montreal, Que. (K-19

RAHAA SUOMEEN
Kurssi Suomen M:kkaa
39 10
Canadan Dollarista
Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.
Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.
Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.
Tehkää lähetykset osotteella:
VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:
VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario
VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
JOHN WIRTA,
967 Broadview Ave., Toronto, Ont.
DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Suomen Pääkonsulivirasto
koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, kääännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.
Osoitteella:
Consulate General of Finland,
Room 918
1420 Stanley Street, Montreal
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korpe, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään.
(TTL

sisäasiain osaston kanssa. Sitten valtuutetuiksi valittiin Eero Rainen ja Adolf Taimi, ollen edellisen samalla "työväen punaisten ylipäällikkö." Alkujärjestelyjä päättäen on kansanvaltuuskunnan nähtävästi ajatellut hyvin läheisessä tulevaisuudessa seurata sota-asiain hoitoa. Kansanvaltuuskunta päätti punaisten tarpeisiin kuulloinkin tarvittavan rahamääristä, samoin oli 3 p. elokuuta annettu ylipäällikön käskystä esitetty sen tarkastettavaksi. Käytännössä hoiti Taimi Haapalaisen poissa ollessa myöskin ylipäällikön tehtäviä.

Sota-asiain yhdistäminen yhteen osaan hoidon kanssa herätti jo alusta lähtien epäilyjä ja tyytymättömyyttä. Jo helmikuun 14 pnä asetti kansanvaltuuskunta itsekin komiteaan, jonka ehdotusta sodan johdon yhteen järjestämisestä. Samaan aikaan käsitteli sitä myöskin työväen keskusneuvosto. Käsitellessään kansanvaltuuskunnan jäsenten vaalin vahvistamista lausui sen perustuslakivaliokunta epäilynsä sodan johdon yhteyden mukaisuudesta. Helmikuun 22 p. tekemässään päätöksessä työväen pääneuvosto pääasiassa valiokunnan mielipiteeseen päättäen että sota-asiain osaston sisäasiain osasto, ettei sota, johtoon Taimea ja Haapalaisen, jotka käsiteltäessä kansanvaltuuskunnassa yhtyi se pääneuvostoon, mutta ehdotti myöskin yhteisen komitean asettamista sisäasiain järjestämisestä ehdotuksen tekemään. Vasta 11 p. maaliskuuta valitsi kansanvaltuuskunnassa työväen keskusneuvoston kirjelmä asiain järjestämistä. Sen mukaan oli kansanvaltuuskuntaan perustettava erityinen sota-asiain osasto, jonka tehtäväksi kuuluisi vain sodankäynti ja sotilashallinto sekä sodankäynnin välittömässä yhteydessä olevat asiat. Maaliskuun 20 p. toimitetussa kansanvaltuuskunnan uudelleen järjestelyssä tulikin tämä ehdotus toteutetuksi. Silloin hyväksyttiin sota-asiain valtuutetuiksi E. Haapalainen ja A. Taimi ja sisäasiain valtuutetuiksi valittiin M. Airola ja Hanna Karhinen. Oli siis tarvittu aikaa enemmän kuin puolitoista kuukautta ennenkuin voitiin luopua alussa käytäntöön otetusta epäonnistuneesta ja jäykästä järjestelmästä.

Edellä mainittua uudelleen järjestelyä oli mahdollisesti jouduttanut myös se, että punakaartien ylipäällikkönä toimivaa Haapalaista vastaan oli tehty erinäisiä valituksia hänen käyttäytymisensä johdosta Viipulan rintamalla. Vailtuksia käsiteltäessä kansanvaltuuskunnassa pyysi H. 15 p. maaliskuuta eroa ylipäällikön toimesta ja ehdotti Taimea tilalleen. Sillä kertaa ei asiaa vielä päätetty. Vasta 20 p. ratkaistiin asia siten, että yhden ylipäällikön tilalle asetettiin nyt kolmihenkinen kollegio. Siihen valittiin entinen ylipäällikön sijainen A. Taimi, rykmentin päällikkö pohjoisella rintamalla Eino Rahja ja kansanvaltuutettu E. Eloranta. Samalla päätettiin pyytää neljänneksi jäseneksi Pietarin sotilaspiirin päällikköä Jeremejeviä. Hänen säilytyettiin edelleen sota-asiain valtuutettuna. Tätä uutta järjestelyä vastusti m.m. silloinen yleisesikunnan päällikkö Wesley, joka vaati diktaattorin asettamista, jolle kuuluisi niin sota- kun siviiliasiin hoito.

Yleisesikunnan päällikön toinen hoiti alussa entinen järjestyskaartien ylipäällikkö Ali Aaltonen. Vielä 20 p. helmikuuta on hän S.P.K. Toimivan Armeijan Yleisesikunnan nimessä antanut julistuksen läntisellä rintamalla toimiville joukko-osastoille. Mutta jo 22 p. julkaisee Kansanvaltuuskunnan Tiedonantaja julistuksen, jonka on allekirjoittanut m.m. "yleisesikunnan päällikkö" Aug. Wesley. Sen jälkeen hoitikn Wesley yleisesikunnan päällikön tointa aina niin kauan kuin sodan yli johto oli Helsingissä. Myöhemmin muodostui yleisesikunnan yhteyteen myös erityinen linnoitusosasto, jota hoiti suomalaistunut virolainen kirvesmies Ernst Hausen. Samoin toimi sen yhteydessä jo maaliskuun alusta alkaen S.P.K. Meriesikunta, jota myöhemmin nimitettiin myös sota-asiain osaston meriväen jaostoksi. Sairashoidosta huolehti yleisesikunnan ambulanssi-osasto ja punakaartien varustamisesta punaisen kaartin indendenttilaitos, joka nimitti itseään myös Suomen Kansanvaltuuskunnan Intendenttilaitokseksi.

Kun saksalaisten maahan tulon jälkeen ryhdyttiin evakuoimaan Helsinkiä ja sodan ylin johtokin siirtyi Viipurlin, annettiin Helsingin paikallisen punasen kaartin esikunnalle laajennetut valtuudet Helsingin puolustuksen ja järjestyksen suhteen. Se puolestaan myönsi kullekin osastonsa päällikölle täydet valtuudet ratkaista alaansa kuuluvia asioita. Siten määräsi se 4 p. huhtikuuta esikunnan ja sota-aisain päälliköksi J. E. Johanssonin (Satu-Jussin), järjestysasiain ja Helsingin kaupungin päälliköksi Edv. Nyqvistin, kulkulaitosten päälliköksi E. A. Laitisen, työasiain päälliköksi Rob. Hurskaisen ja sairashuoneiden päälliköksi K. Virtasen. Viipriin siirtynyt kansanvaltuuskunta ja työväen pääneuvosto valitsi täällä huhtikuun 10 pnä pitämässään kokouksessa, johon otti osaa myös joukko eri rintamaesikuntien edustajia ja rintamapäälliköitä, ylipäälliköksi K. Mannerin, myöntäen hänelle rajattomat valtuudet niin sota kuin siviiliasioissakin. Ylipäällikön esikuntaan valittiin E. Eloranta, E. Rahja. V. Rinne ja E. Hausen. Ylipäällikön neuvonantajaksi määrättiin eversti Svetshnikov. Kansliapäällikkönä toimi E. Gylling, joka kansanvaltuuskunnan poistuttua Viipurista hoiti myös ylipäällikön tehtäviä. Sen jälkeen muodostettuun Viipurin puolustuksen johtoon kuuluivat ylipäällikkönä Rantala, puolustuspäällikköinä Ripatti ja Vuoristo.

Punaisten kaartien ylin johto oli siis alituisten vaihtelujen ja muutosten alaisena. Jo alusta alkain haittasi sen toimintaa se epäluulo, joka oli vallankumouksellisissa joukoissa säilynyt puoluetta ja yleensä keskusjohtoa kohtaan. Tämän päättävälle vallankumoukselliselle toiminnalle vahingollisen ilmiön poistaminen olisi ollut mahdollinen ainoastaan ylimmän sodan johdon tarmokkaalla ja joustavalla toiminnalla. Tätä käsittämättä viivyteltiin sodan johdon uusimista tarpeettoman kauan vielä senkin jälkeen, kun vanhan järjestelyn kelvottomuus oli jo periaatteessa tunnustettu. Tämäkin siis osaltaan vaikutti siihen, että yhteys alempien esikuntien, vieläpä rintamaesikuntienkin kanssa oli heikko. Toiselta puolen eivät nämäkään käsittäneet keskitetyn sodan johdon välttämättömyyttä. Näistä puutteista ja virheistä olisi Suomen työväen sotilaalliset voimat voineet säästyä ainoastaan kokeneen sotijasjohdon ja ennen kaikkea todellisen vallankumouksellisen puolueen avulla.

Punakaartien sairashoito

Jo kansalaissodan alussa ottivat naiset myös osaltaan osaa punakaartien muodostamiseen. Naiset muodostivat tällöin etupäässä ensiapuosastoja. Niitä muodostui eri suurina ryhminä paikallisten punakaartien yhteyteen. Ei yksin ensiapuosastojen synty, vaan niitten toimintakin oli useimmissa tapauksissa itsenäistä ja oma-ajoitteista. Ne hommasivat itselleen tarpeellisia sidetarpeita ja liittyivät kaartiosastonsa mukaan sen lähtiessä rintamalle.

Sikäli kuin ensiapuosastot olivat sotajohdon kanssa kosketuksissa, tapahtui se intendenttilaitoksen kautta, sen varustaessa niitä tarpeellisilla välineillä y.m. Myöhemmin huomaa kuitenkin pyrkimyksiä johdon keskittämiseen. Ninpä tiedonannossa N:o 12 Suomen Punaisen Kaartin Yleisesikunta tiedoittaa perustetuksi yleisesikunnan Ambulanssiosaston. Tämän jälkeen huomataan useista otteista pyrkimystä saada sairashoitojärjestö yhtenäiseksi, tarkoitustaan vastaavaksi elimeksi. Siihen saakka oli esim. ensiapuosastoissa käytetty merkkinä valkoista ristiä punaisella pohjalla eroituksesi lahtarikaartin punaisesta rististä. Siitä tuli huomautuksia ulkomaalaisilta lähettiläiltä, että se erehdyttävästi muistuttaa Sveitsin kansallislippua, joten ensiapuosastoja vaadittin käyttämään kansainvälisen punaisen ristin merkkiä. Tämän seikan ratkaisi seuraava määräys: "Täten saatetaan Suomen Punaisen Kaartin Ensi-apuosastojen tietoon, että merkkimme tästälähin tulee olla punainen risti valkoiselle pohjalla. Helsingissä 9 p:nä helmik. 1918. S. P. K. Yleisesikunan Ambulansisosasto".

Kun taistelujen kiihtyessä ensiapuosastoihinkin alinomaa liittyi uutta väkeä ilman minkäänlaista järjestystä, niin oli tavattoman vaikeata saada niitä järjestettyyn toimintaan Oma-aloitteisesti syntyvät uudet osastot eivät tienneet mitään yleisesikunnan määräyksistä. Asettaakseen Ambulanssiosaston täydelleen Yleisesikunnan alaiseksi laitokseksi annettiin määräys: Täten määrätään että indentenltilaitoksen yhteydestä sekä rahallisesti että hallinnollisesti Ambulanssiosasto siirtyy Punaisen Kaartin Yleisesikunnan alaiseksi laitokseksi.

Suomen Kansanvaltuuskunnan Sisäasiain valtuutettu".

Ensiapuosastoihin liittyi joukottain naisia. Osastojen syntyessä ilman kontrollia ei niihin liittyvien kuntoisuutta tutkinut kukaan. Uskottiin kaiken käyvän sellaisenaankin hyvin. Oltiin taisteluhaluisia ja innostuneita. Kun Yleisesikunta vähitellen ryhtyi sairashoidon järjestelyyn kiinnitti se huomiota myöskin ensiapuosastojen kuntoisuuteen. Joukot olivat suuria, eikä niitä kuitenkaan voitu tarpeeksi tulokselisesti käyttää. Sitä korjatakseen antoi Yleisesikunta tiedoksiannon, että S. P. K. Ensiapujoukkoihin tarjoutuvista otettaisiin huomioon vain tehtävistään tietolsimmat ja että vältettäisiin tarpeettoman suuria joukkoja Samalla kehoitetaan uuden muodostuksen jälkeen säilyttämään vain kykenevimmät henkilöt.

Yleensä uudelleen järjestelyn jälkeen näyttää Ensiavun toiminta järjestetymmältä. Sen organisatoorinen rakenne muodost

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

UUSI PARTURILIIKE VAPAUDEN talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikkiopetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO Fennia, auki joka päivä 10—10. Suorittaa kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Filmia kehitetään ja uusia lähetetään postin kautta. Ateliere Fennia, 772 Dorchester St. W., Second Floor, Montreal, Quebec.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIke, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

FT. WILLIAM, ONT.

C A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

DR. J S STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Rosa Block, Fort William

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S. Väyrynen.

FORT WILLIAMIN STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

PORT ARTHUR, ONT.

PITKÄTUKKAISIA MIEHIÄ JA naisia halutaan Laken parturisaapassa, 276 Bay Street

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä, kello 2—12 yöllä. 218 Second St., Port Arthur, Ont. Puhelin N. 2696.

TORONTO, ONT.

KOSMAS KIISKINEN, SUOMAlainen luonnonlääkäri, 85 Huron St., Toronto, Ont Puhelin Trinity 9885J. Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip Huom. Toimitaan medical-tohtorin avustamana. (KP

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 48—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K

Hieroja Hugo Seppälä
Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —
(TL

DELONGCHAMP
Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen, joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Halutaan tietää

Veljeni **Uno Tuomi**, pyydän sinun itsesi, tai jonkun, joka tietää, antamaan heti tiedon olinpaikastasi, sillä olen levoton terveytesi takia. Siskosi: (25
Hulda Tuomi
44 Glen Road, Toronto, Ont.

Missä on veljeni **Frans Perämäki**, kotoisin Seinäjoelta, Vaasan läänistä? Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin jos joku tietää hänestä tekisi hyvin ja ilmoittaisi osoitteella: (26
Maria Perämäki,
123 Portland St., Toronto, Ont.

Keskiontarion uutisia

Sudbury

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä otetaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

C. S. J. SUDBURYN OSASTO NO. 16:sta

edustajat, tänä iltana pidettävässä the Liberty Hall yhtiön vuosikokouksessa ovat: P. Ruohonen, E. Gylden, O. V. Männistö, J. Lind ja K. V. Nurmi. — Org.

POLIISIOIKEUS

On ikävää nähdä, kuinka monet työläiset menevät väkijuomien nauttimisessa liiallisuuksiin, josta sitten on kaikenlaiset ikävyydet seurauksena. Eilenkin pidätettiin kaikkiaan 6 miestä Sudburyssa juopumisesta, joka on suuri määrä näin pienen paikan osalle. Muutamat näistä miehistä olivat vielä joutuneet selkkauksiin koiratorppien, ravintolanomistajien tai rauhallisten kansalaisten kanssa, josta seuraava rangaistus on myös pantava viinan tilille. Useimmat pidätetyistä saivat tavanmukaisen juopumissakon tai 20 p., kun taas muutamien juttu lykättiin lisätodistajien saantia varten.

Eräs Wilson niminen mies oli aivan selvästikin joutunut huonoon jamaan kovan ajan kynsissä, mutta silti hän varmoin elein veti taskustaan rautatielipun Conistoniin, kun häntä syytettiin oleskelemisesta C. N. R:n odotushuoneessa. Tuomari silmäiltyään lippua sanoi, että se on jo yli-ikäinen ja mikä pantmpaa on se ostettu kokonaan toiselle rautatielle, joten hän, Wilsonin alibin näin tyhjään rauetessa määräsi syytetylle 10 p. vankeutta tai 2 dollaria ja kulut.

Kaksi miestä irtolaisuudesta pidätettynä lähetettiin 3 kk:ksi Burwashiin.

PALVELIJATTARIEN YHDISTYKSEN KOKOUS

tänä iltana kello puoli 8.

PIKKUTYTTÖJEN

toimistelliharjoitukset ovat tästä lähtien joka tiistai ja torstai klo 4.30 ip. Poikain keskiviikkona ja perjantaina samaan aikaan.

YLEISIÄ UUTISIA

Byrdin retkikunnan kohtalo ei liene oikein vaarallinen

OSLO, Norja, tammik. 27. — Norjan napaseudun tuntijat eivät usko Byrdin retkikunnan olevan erikoisessa vaarassa, mutta jos näyttää tarpeelliselta, niin he tulevat tekemään kaikkensa amerilkkalaisten auttamiseksi. Useiden norjalaisten valaanpyyntilaivojen tiedetään olevan samalla alueella, missä Byrdin retkikunta on joutunut laivoineen jäihin. Jos Byrdin retkikunta ei ole päässyt sieltä pois helmikuun loppuun mennessä, niin Whwing yhtiö lähettää apulaivan Little Amerikaan. — Valaanpyytäjäin kokouksessa oltiin siinä uskossa, että jäät särkyvät ennen tätä ja laivat pääsevät pois omin apunsa.

Washington, D. C., tammik. 27. — Yhdysvaltain laivaston apulaisinteeri Jahncke on ilmoittanut että Yhdysvaltain laivasto tulee auttamaan Byrdin 39 miehisen retkikunnan pelastamisessa, jos tilanne tulee "vaaralliseksi". Jahncke on sanonut saaneensa tietoja, että kaikki on siellä ollut hyvin tähän asti. — Lähin amerilkkalainen laiva on 8,000 mailin päässä Byrdin laivaston alueelta.

Intia jo lainojakin haluaa Yhdysvalloista

Tämä on tähdätty tavallaan Englantia vastaan

CALCUTTA, Intia, tammik. 28. — Bengalin kauppakamarin puheenjohtaja Nalini Ranjan Sarkar ehdotti kokouksessa, että syydettäisiin New Yorkista suurta rahalainaa jonka avulla voitaisiin parantaa Intian taloudellisia puutteellisuuksia "Minä en näe syytä, miksi Intian täytyisi ottaa kaikki lainat Lontoosta, kun muualtakin on saatavana edullisilla ehdoilla", lausui Sarkar jatkaen, "Englanti epäilemättä katsoisi sellaista ehdotusta epäsuosiolliseksi. Se on surullinen heijastus Intian hallituksen hyvästä luottamuksesta, että he muka edistävät tämän maan teollisoitumista, saadakseen siitä lopulliset etuisuudet Britannialle."

LONTOO, tammik. 28. — Hongkongista saapuneessa sähkösanomassa sanotaan, että Wuchowissa on julistettu sotalaki ja että kantonilainen armeija varustautuu sitä puolustamaan kapinallisten hyökkäyksiltä.

Riistäjillä on kaikenlaisia metkuja

PORT WASHINGTON, Wis., tammik. 28. — Huiputettuina lupauksella rakentaa uusi $25,000,000 voimalaitos Port Washingtonin kaupungin äänestäjät määräsivät kaupungin myymään yleisen voimalaitoksen sähkö yhtiölle. Äänestys meni: 1,475 ääntä puolesta 38 vastaan. Tämän kaupungin omistaman, voittoa tuottavan voimalaitoksen myyntihinta on $180,000.

Kaupungin asukkaita hämäsi lupaukset suurista työmaista. Paikalliset keinotteljat yhtyivät sähkötrustin kanssa yhteen juoneen rahastamaan tätä propagandaa. Samanaikaisesti käytettiin väkivaltaisia keinoja vastakkaisen mielipiteen tukahduttamiseksi. Milwaukee Leader julkaisi kirjotuksia, jossa varoitettiin kaupungin asukkaita ottamasta tällaista askelta. Lehtien jakaja vangittiin. Hänet päästettiin kuitenkin vapaaksi, kun hän lupasi lähteä pois kaupungista.

Lopullisen voiton jälkeen sähkötti kaupungin rikkain mies Wisconsinin tehtailijoiden yhdistykselle: "Port Washington vastaa Milwaukeen sosialisteille "demokraattisella hevosen järjellä". 1,475 äänellä me saamme $25,000,000 voimalaitoksen. Muuttakaa Port Washingtoniin."

Lentokoneilla terrorisoidaan afrikalaisia

JOHANNESBURG, Etelä-Afrika. — Britannian imperialistinen komento Afrikassa saavutti voiton kapinallisista alkuasukkaista, pakottaen yhdellä lentokoneella Adjuzi-heimoon kuuluvat kapinalliset alistumaan brittiläisten virkailijain vallan alle

K.o. alkuasukkaiden kylä sijaitsee pohjoisessa Transvaalissa. Kylän asukkaat olivat kuohuksissa siitä kun heidät yritettiin pakoittaa hyväksymään heimopäällikkö jonka sortovalta oli nimittänyt, sen sijaan että he olisivat itse tehneet nimityksensä. Kun alkuasukkaat eivät antaantuneet asestetulle poliisille lähetettiin kylän yli sotalentokone Lentokoneesta pudotettiin useita pommeja jotka sytyttivät alkuasukkaiden pienet majat palamaan.

Alkuasukkaat joutuivat paniikin valtaamina pakenemaan tiheikköön ja myöhemmällä antaantuivat kersantti Lylelle, hallituksen nimittämälle alueen komissionerille.

Kavaltajamajuri erotettu toimestaan

STRATFORD, Ont., tammik. 28. — Tom Brown, joka on ollut kolme eri kertaa kaupungin majurina, erotettiin täällä ellen illalla kaupungin valtuustosta. Hänen neljätoista entistä toveriaan ilmoitetaan pitäneen kokouksen missä viidessä minuutissa päätettiin hänen erottamiskysymyksensä. Brownia syytetään $200,000 kavalluksesta.

Maa heilunut Kreikan saarilla

ATEENA, tammik. 28. — Aegian meren saarilta, Psarasta ja Anti-Psarasta on tullut tietoja, että siellä on useita taloja kaatunut maanjäristyksen vuoksi. Toisissa taloissa on suuria halkeamia. Asukkaat ovat peljästyneinä paenneet tasankomaille, jättäen kotinsa tyhjiksi. Yhtään kuolemantapausta ei ole ilmoitettu Maanjäristys jatkui silloin kun tiedonanto lähetettiin.

Psara eli Ipsara on n. viiden mailin pituinen ja samanlevyinen saari. Anti-Psara on paljon pienempi.

Ilmapostin kehittäminen Canadassa

OTTAWA, tammik. 28. — Canadan postilaitoksen ylihoitajan apulainen, P. T. Coolican on ilmoittanut, että vielä ei ole tehty päteviä laskelmia siitä kuinka paljon postilaitos tulee käyttämään uuden ilmapostiliikkeen järjestämiseen, vaan se tulee parlamentin tulevalla istuntokaudella käsiteltäväksi. Idän ja lännen välisessä postiliikeessä nykyisten suunnitelmien mukaan käytettäisiin myöskin Sudburyn ja Winnipegin välillä junaliikettä avuksi.

Yhdysv. ei juoppoja virkoihin

WASHINGTON, tammik. 28. — Prokuraattori William D. Mitchell hämmästytti "ammattikuiviakin" lausumalla ellen, että tästä lähtien ei tarvitse pyrkiä liittohallituksen syyttäjiksi tai marshalkoiksi Hooverin hallituksen aikana, sellaisten jotka eivät usko kieltolakiin ja jotka juovat.

Prokuraattori myös ilmotti, että hallituksen taholta tutkitaan virkoihin pyrkiviä ja sellaisiksi aijotuita että uskovatko he kieltolakiin ja juovatko he.

Californian valtio häpeätahran alaisena

SAN DIEGO, Cal., tammik. 27.— San Diegon Labor Leaderin toimituskirjoituksessa Mooneyn asian johdosta kysyy Albert G. Rogers että mikä on se "salainen vaikutin joka on estänyt kolmen kuvernöörin puhdistamasta Californian valtiota tästä häpeästä". Rogers lisää, että ainoastaan kaksi miestä koko valtiossa, entinen yleinen syyttäjä Fickert ja kuvernööri Young kuvittelevat Mooneyn olevan syyllisen.

Uusi sairaala avattu Port Arthurissa

PORT ARTHUR, Ont., tammik. 28 — Eilen illalla avattiin kaupungissa uusi $450,000 maksava kuusikerroksinen sairaala suurin juhlallisuuksiin. Miss Frezer tulee toimimaan ylihoitajana. — Potilaat siirretään ensi maanantaina vanhasta sairaalasta uuteen.

VANHUUDEN ELÄKEMAKSUT ONTARIOSSA

Toronto, tammik. 28. — Tri. Jamieson, vanhuudeneläke lautakunnan puheenjohtaja on ilmoittanut että Ontarion maakunta tulee tämän kuluvan fiskaalivuoden aikana maksamaan vanhuuden eläkeinä:n $4,500,000, lukuunottamatta virastomaksua, jotka ovat ensimäisenä vuonna korkeammat. Eläkkeen saajien luku on noussut viime marraskuun 16,400:sta yli 21,000:nen ja kuukausimaksut ovat kohonneet $305,000:sta $400,000:een.

Tokio, tammik. 25. — Langaton sähkölennätin suoraan Japanista Englantiin avataan huomenna. Jonkun aikaa on ollut toiminnassa sähkölennätin Englannista Japaniin, mutta toisin päin ei sitä ole saatu tähän mennessä toimimaan. Parannetut radiovälineet ovat kuitenkin poistaneet tieltä entiset esteet.

Japani rajottaa puuvillatuotantoa

OSAKA, Japani. — Japanin puuvillatehtaat ovat päättäneet rajoittaa puuvillalangan tuotantoa 12.6 prosentilla. Yksi kymmenes-osa kehruukoneista asetetaan kylmille ja joka kuukausi lakkautetaan työskentely- kaikissa puuvillatehtaissa kahdeksi päiväksi. Toimenpiteet johtuvat markkinain puutteesta. Pulakauden vaikutus tunnetaan Japanin kaikissa teollisuuksissa.

UUSI TIMANTTIALUE LÖYDETTY ETELÄ-AFRIKASSA

Johannesburgh, Etelä-Afrika, tammik. 27. — Yli 1,200 timantinkaivajaa otti eilen osaa äänestyksen pohjalla toimitettuun timanttikenttien valtaukseen. Bruidegomskraalissa Transvaalissa, on 212 uutta timanttikleimiä, ja jokainen kaivaja jonka nimi huudettiin äänestyksen mukaan, juoksi neljän mailin laajuisen alueen läpi, voidakseen vallata parhaimman "palan". Näiltä alueilta on tehty hyviä löytöjä, joidenkin timanttien on arvioitu olevan $10,000 arvoisia. Muutama viikko sitten ainoastaan muutama talo oli pystyssä alueella, nyt siellä on pieni kaupunki.

CO-OPTAS Limited

Ostajain oma liike

KAHVIA
40c, 45c, 50c, 55c ja 75c lb.

SILLIÄ 85c tynnöri

OMA RAVINTOLA

FIVE ROSES JAUHOJA 4 .65 säkki

MAITOA 14c vartti

KOIVUN HALKOJA $4.50—$5.00 koordi

PERUNOITA $2.40—$2.60 säkki

LIHAA
Hamburger steak 20c — Round steak 28c — Pork steak 25c — Pork loin steak 35c lb.

KANNATA OMAA LIIKETTÄSI — KULUTTAJAIN OMA LIIKE

The Co-Operative Trading Association of Sudbury, Ltd.
104 Elm St. W. — Box 1639 — Puhelin 2348 — Sudbury, Ont.

Neljä hyvää kirjaa

"SPARTAKUS"

Kirj. GIOVANNIUOLI. Sivuja 237. Hinta 75c.

"... Aatteemme on oikea ja pyhä, se ei huku meidän mukanamme. Parempi kuolla kunnialla kuin elää häpeässä ja alennustilassa. Kaatuessamme jätämme vapauden lipun veremme pyhittämänä tuleville sukupolville. Veljet, olkaamme lujia loppuun asti. Voittakaamme tahi kuolkaamme." Tämä ote Spartakuksen viimeisestä puheesta sotilailleen osoittaa kuinka suuri sydän sykki tämän jalon miehen rinnassa. Hankkikaa tämä mainio kirja itsellenne.

"IMPERIALISMI

Kirj. N. LENIN (V. I. Uljanov. Sivuja 144. Hinta 45c.

Me elämme imperialismin aikakautta. Sen vaikutus lyö leimansa kaikkialle. Yksilöt ja kansakunnat joutuvat sen kanssa kosketuksiin. Mutta perin harvat ovat olleet tilaisuudessa saada tutkia ja tutustua imperialismin valtavaan kehitykseen ja sen tarkoitusperiin. Tässä kirjassa kautta maailman kuuluisa N. Lenin tekee selkoa imperialismistä ("kapitalismin uusimpana kehitysvaiheena"). Jokaisen aikaansa seuraavan työläisen olisi hankittava tämä opettava kirja itselleen.

"SEMENTTI"

Kirj. F. GLADKOV. Sivuja 486. Hinta peh. kansissa $1.25, kovissa $1.75.

Tämä kirja kuuluu uudempaan venäläiseen kaunokirjallisuuteen. Kertoo mielenkiintoisesti Venäjän uudelleen rakentamisen vaiheista, valkeuksista ja töiselta puolen siitä palavasta innosta millä vallankumouksselliset työläiset käyvät luomaan työntasavaltaa. Kerrassaan mainio kirja.

"Yhdeksän Kymmenettä Osaa Kohtalosta"

Kirj. V. KAVERIN. Sivuja 234. Hinta nid. $1.00

Tämä kirja, samoin kuin edellinenkin, kuuluu uudempaan venäläiseen kirjallisuuteen. Kirja kertoo Kerenskin ja bolsheviikkisen hallitusten välistä aikaa. "... Kapinannousun taito on vaikein taito maailmassa. Tämä taito ei vaadi ainoastaan selvää ja miehekästä älyä, ei ainoastaan joustavaa kekseliäisyyttä, ei ainoastaan shakkipelaajan harkitsevaisuutta. Se vaatii ennenkaikkea rauhallisuutta — rauhallisuutta..." Tämä erinomainen kirja kertoo loistavasti vallankumouksen probleemeista Venäjällä, aikana, jolloin vallankumouksellinen työväestö nousi tositoimintaan poistaakseen riistäjät harteiltaan. Hyvä kirja. Opettavainen kirja. Kirja, joka tulisi löytyä jokaisen työläisen kirjastossa, ei koristuksena, mutta sitä varten, että se on luettava, ei ainoastaan kerran, vaan kahdesti — monta kertaa.

Asiamiehet ja yksityiset kirjallisuuden harrastajat, ottakaa näiden yllämainittujen kirjojen levittäminen oikein sydämen asiaksenne.

Tilataan osoitteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Kirkland Lake. Ont.
Box 297 ja 657,

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1873—

New Baking Co.,
Sudbury, Ont.
Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä
PUHELIN 2572
Box 1296 —— 382 Antwerp Ave.

Dr. S. J. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyöalalla
Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K

ED LATVALAN
HIITERISAUNA
55 Yonge St. Puhelin 495
Auki joka arkipäivä 2-12 yöllä
Lauantaina kello 2:een asti.
SUDBURY, ONT.

KOTIHOIDON AVULLA TERVEYTEEN! SUOMENKIELISILLÄ OHJEILLANI

Luonnollinen ravintojärjestelmä	.50
Maitoparannus (maitokuuri)	1.00
Raaka, Kasvis- ja Hedelmäruokajärjestelmä	1.50
Paastoparannus	2.00
Tietoellinen vesiparannus	2.00
Luonnollinen sukupuolielämä (ainoa teos alallaan)	2.00
Naisten siitinelintaudit	1.50
Miehen ja naisen sukupuolinen kykenemättymyys	3.00
Venerieet taudit ja niiden uudet parannustavat	3.00
Reumatismin, Yskän ja Influenzan parannus	1.00
Umpitaudin (kovan vatsan) parantaminen	1.00

Y.m., y.m.
Huom. YHDEN DOLLARIN MAKSUSTA vastataan kaikkiin sairauden kysymyksiin. Kyselykaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään "persoonakohtaisia" Hoito-Ohjeita. Tilatkaa osoitteella:
DR. KOSKI'S HEALTH SERVICE,
Box 1198, San Francisco, Calif.

Barrette & Millette
KAIKENLAISTA TUORETTA LIHAA
JAUHOJA JA REHUJA
Nopea palvelus
Hearst, Ont.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee emaljoidun työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Ensiluokan Ompelija
ELLI MÄKI
Ottaa työtä vastaan
49 Pearl St., Sudbury, Ont.
(Hieroja Uusiluodon talo)
— Puhelin 1028 —
(L-K 2-1

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

HUOM.! HUO
Nyt on parhain tilaisuus tilata pukunne m
meidän on pakko myydä talvivarastomme tilan aht
den, joten annamme kaikista puvuista 20 prosenti
sen, joko mustista tai sinisistä. Tulkaa tilaamaan
alennus kestää ainoastaan 10 päivää. Työ ja
taataan.
HUOM.! PUHDISTUS JA SILITYS TEHL
HUOLELLISESTI JA NOPEAAN.
Toveruudella
NORTHERN TAILORS
O. Koivula, liikkeenhoita
11 Durham St. Sudbur

Jack Seppälän sa
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, pe
lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Su

HIEROJAT
Koulun käyneet, mies sekä nainen (vasta Suor
leet), antavat hierontaa kiuvassaunassa
176 Spadina Ave., Toronto
Naisille: Maanantai, keskiviikko ja perjanta
Miehille: kaikkina muina päivinä. Auki klo 1—

Expertti Kengän Korjaaj
T. BENVENUTO
Minulla on nyt koneisto jolla voin tehdä kaikki
sien esineiden, kuten mainarien kumisaappaiden sekä
päällyskenkien korjaamisen mahdolliseksi. Työn takaa
kauden ajaksi, joka toteaa sen että teen hyvän työn.
siis kenkänne korjattavaksi. Älkää heittäkö niitä se
menemään luotanne, jos ne ovat kuluneet tai muuten
neet rikki. Hinnat: Puolipohjat ja kannet yht. $2.0
pohjat ainoastaan $1.50.
T. BENVENUTO
37 Lorne St. South — Liberty haalin vieressä — Sudbu

HUOM.
Hyvä työ halvat hinnat, takkeihin tehdään pulskat ri
Pidetään myös siitä huoli, että tulee soma takapuoli.
Housut tehdään justiin mitta liivi kyllä aina fittaa.
Vanhat risat täällä fiksaa, joissa ei tarvitse uutta mitta
Tutustua saatte meihin, kunnollisiin kraatareihin!
L. Kunnas & M. Vi
281 BAY ST., PORT ARTHU

Onko terveys laskemassa?

Kun te menetätte voimaa ja enerkiaa ja terveytenne on laskemassa; kun ruokahalunne on huono ja ruansulatushäiriöt saattavat teidät tuntemaan itsenne kurjaksi ja epämukavaksi; kun unenne keskeytyy ja on levoton ja te nousette ylös aamuisin väsyneenä ja heikkona, ottakaa Nuga-Tonea, vain muutama päivä, ja te huomaatte kuinka paljoa paremmin te tunnette voivanne.

Nuga-Tone säännöstelee vatsaa ja suolistoa ja voittaa umpitaudin. Se puhdistaa ruumiin tautia-siittävistä myrkyistä, voimistuttaa ja virkistää vitkallisia elimiä ja niiden toimintaa ja tekee teille mahdolliseksi nauttia paremmin elämästänne. Nuga-Tonen vahvistavat ominaisuudet tekevät aterianne enemmän nautintorikkaiksi, ruansulatuksenne tulee olemaan parempi, hermonne tyyntyvät ja levollinen uni tulee teille öisin.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terve

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1772 — Konttori 1588

10
JALKAA LAPAMA
ehemmänkin tulee usein A
nautittua

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä.
(KI

Arvoisa Apteekkari: Nörrimmät lapamatolääkkeestä jonka mina ei lähtenyt varsin 200 Jalkaa, mutkaa varmasti ja nyt olen niinkuin Ne, lääkkeet teki tehtävänsä. olen kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki. Ag
ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellkeksintö, KAKSINKERTAINEN V lääke tappaa varmasti lapamadot jasassa olevat madot. — Matojen merkit ovat seuraavat: ● Väännteitämuuttuvaista kipua vatsassa. kuin myöskin ruokahalun puute, lihaisyys, oksentaminen tai taipumaan, siniset renkaat silmien alla, hedyttyminen ja epämieliyttäviä tunte Monet kärsivät tätä yleisesti tuleka tomasta ruokajärjestelmästä ja msairaus eikä löydä mitään huojennesta lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärvaikkei niitä ole näkyvyttäkin, tarTämä LAPAMATOLÄÄKE etutsuositumuksesi ja suosittumuksesi kmuu suomalaisten myymä ja valmatolääke Amerikassa.
LIGNELLIN ALVE-SAT
(Kaksinkertainen voima) — Lääk tin ilman lääkkeen maksua $1.
Lähetetään postimaksuineen $1.
täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on su
—Suom. Apteekki Yhdysvall
P. A. LIGNELL CO. Supe